

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาชีวิตศึกษา)

ปริญญา

พัฒนาชีวิตศึกษา

อาชีพศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง การจัดการเรียนการสอนอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี
ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Managerial Instruction on Dual Vocational Training in the Jewelry Accessory
Specialization of Colleges under the Office of Vocational Education Commission

นามผู้วิจัย นางพัชรนันท์ บุญยโพธิวัฒน์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์สุรัชย์ จิวเจริญสกุล, ศศ.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์จินตนา กาญจนวิสุทธิ์, ก.อ.ค.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์สมภพ สุวรรณรัฐ, ศศ.ด.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์สุรัชย์ จิวเจริญสกุล, ศศ.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี
ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Managerial Instruction on Dual Vocational Training in the Jewelry Accessory Specialization of
Colleges under the Office of Vocational Education Commission.

โดย

นางพัชรนันท์ บุญโพธิวัฒน์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาอาชีวศึกษา)

พ.ศ. 2553

พชรนันท์ บุญโพธิวัฒน์ 2553: การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขา
งานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาชีวศึกษา) สาขาวิชาพัฒนาชีวศึกษา ภาควิชา
อาชีวศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์สุรัช จิวเจริญสกุล, ศศ.ค.
134 หน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน 3) เพื่อศึกษา
ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ประชากรที่ศึกษามีจำนวน 374 คน ประกอบด้วย
ผู้บริหาร 19 คน ครูผู้สอนและ ครูฝึก 91 คนและผู้เรียนในหลักสูตร 264 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น
แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา
รายด้านพบว่า ด้านสถานประกอบการ ($\mu = 4.35$) และด้านหลักสูตร ($\mu = 4.32$) มีความเหมาะสมใน
ระดับมากที่สุด ส่วนด้านการวัดและประเมินผล ($\mu = 4.17$) และด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ($\mu = 4.14$)
ความเหมาะสมในระดับมาก 2) ความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนมี
ความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทุกรายการ ตามลำดับดังนี้ ด้านหลักสูตร ($\mu = 4.09$) ด้านสถานประกอบการ
($\mu = 4.06$) ด้านการวัดและประเมินผล ($\mu = 4.05$) ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ($\mu = 3.82$) ด้านผู้เรียน
($\mu = 3.72$) 3) ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนพบว่าทุกรายการมีความเหมาะสมใน
ระดับมาก ตามลำดับดังนี้ ด้านครูฝึก ($\mu = 3.89$) ด้านครูผู้สอน ($\mu = 3.81$) ด้านสถานประกอบการ
($\mu = 3.81$) ด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา ($\mu = 3.77$) ด้านการวัดและประเมินผลในสถาน
ประกอบการ ($\mu = 3.76$) ด้านหลักสูตร ($\mu = 3.75$) ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานประกอบการ
($\mu = 3.73$) ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานศึกษา ($\mu = 3.53$) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอน
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มี
ประสิทธิภาพ คือ สถานศึกษาและสถานประกอบการสามารถจัดการศึกษาร่วมกันได้อย่างดี ตอบสนอง
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ปรับปรุง 2545) และมีประสิทธิผล คือ ผู้เรียน มีความรู้
ทำงานได้จริง สามารถพัฒนาตนเอง เพื่อตอบสนองตลาดแรงงานได้ตามจริง

Patcharanan Boonyapothiwat. 2010: Managerial Instruction on Dual Vocational Training in the Jewelry Accessory Specialization of Colleges under the Office of Vocational Education Commission. Master of Education (Vocational Education Development), Major Field: Vocational Education Development, Department of Vocational Education. Thesis Advisor: Associate Professor Surachai Jewcharoensakul, Ph.D. 134 pages.

The purposes of this research was to study 1) the opinions of the college directors and the enterprise directors towards Managerial instruction on Dual Vocational Training in the Jewelry Accessory Specialization of colleges under the Office of Vocational Education Commission. 2) the opinions of the teachers and the enterprise trainers towards Managerial Instruction on Dual Vocational Training in the Jewelry Accessory Specialization of colleges under the Office of Vocational Education Commission. 3) the opinions of the students towards Managerial instruction on Dual Vocational Training in the Jewelry Accessory Specialization of colleges under the Office of Vocational Education Commission. Data collection from 19 directors, 91 teachers and enterprise trainers and 264 students. Questionnaire was used for data collecting. Frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation were use as statistical tool, analysis data by program computer.

The result of research revealed as the following: 1) The college directors and the enterprise directors agreed with the suitability instruction on Dual Vocational Training in the Jewelry Accessory Specialization as at the very much level, such as the enterprise manufacturing ($\mu = 4.35$) and the curriculum ($\mu = 4.32$) but the assessment ($\mu = 4.17$) and teaching media ($\mu = 4.14$) were in the much level. 2) The teachers and the trainers agreed with the suitability instruction at much level in all items; the curriculum ($\mu = 4.09$), enterprise manufacturing ($\mu = 4.06$), assessment ($\mu = 4.05$) and teaching media ($\mu = 3.82$). 3) The students agreed with the suitability instruction at much level in all items; manufacturing instructors ($\mu = 3.89$), teacher from the college ($\mu = 3.81$), enterprise manufacturing training site ($\mu = 3.81$), school assessment system ($\mu = 3.77$), manufacturing assessment system ($\mu = 3.76$), the curriculum ($\mu = 3.75$), teaching media and equipment on site of manufacturing ($\mu = 3.73$) and teaching media ($\mu = 3.53$). Therefore Managerial Instruction on Dual Vocational Training in the Jewelry Accessory Specialization is important, because the college and manufacturing are able to provide vocational education in order to develop human recourses for specialty career.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ได้กรุณาชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ อาจารย์ ดร. สมภพ สุวรรณรัฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ ดร.อนุชัย งามวรังกูร ประธานการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.นพคุณ ศิริวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รองศาสตราจารย์ ดร.พนิต เข้มทอง ประธานสาขาวิชาพัฒนาชีวศึกษา และคณาจารย์ภาควิชาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ แนวคิด และถ่ายทอดประสบการณ์อันมีค่าให้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.วสันต์ ทองไทย ผู้อำนวยการ สำราญ หงษ์กลาง คุณสุจิตรา ศิโรตม ผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้การวิจัยซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการวิจัย

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการ หัวหน้าสำนักงานเครื่องประดับอัญมณี ผู้ควบคุมครูฝึกในสถานประกอบการและบุคลากรทางการศึกษาของวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ กาญจนานิเทศวิทยาลัย ช่างทองหลวง วิทยาลัยเทคนิคสุรนารี ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์และให้ความสะดวกในการเก็บข้อมูลวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขาวิชาพัฒนาชีวศึกษารุ่นที่1 ทุกคนที่ให้อำลัใจ และช่วยเหลืออย่างดียิ่ง

ท้ายที่สุดนี้กำลังใจที่สำคัญยิ่ง คือครอบครัว ได้แก่ คุณแม่เล็ก วสินปัทมชาติ คุณปติพัฒน์ บุญยโพธิวัฒน์ คุณพินณภัทร์ บุญยโพธิวัฒน์ คุณภูมิพัฒน์ บุญยโพธิวัฒน์ คุณสุภากร วสินปัทมชาติ คุณภคมน วสินปัทมชาติ ที่ให้อำลัใจและช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด จนประสบความสำเร็จในที่สุด ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ บิดา มารดา บุรพาจารย์ ผู้มีพระคุณ และพี่ชายนายธนาท วสินปัทมชาติที่คอยเป็นห่วงมาตลอด และได้จากไปอย่างสงบในวันที่ผู้วิจัยสอบปกป้องวิทยานิพนธ์

พัชรนันท์ บุญยโพธิวัฒน์

เมษายน 2553

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง

(3)

บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	12
การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	12
หลักสูตรการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี	17
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	42
ประชากร	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
การสร้างเครื่องมือ	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
บทที่ 4 ผลและวิจารณ์	48
ผลการวิจัย	48
ข้อวิจารณ์	86
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	89
สรุป	89
ข้อเสนอแนะ	95

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

เอกสารและสิ่งอ้างอิง	97
ภาคผนวก	102
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	103
ภาคผนวก ข บันทึกข้อความเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ	105
ภาคผนวก ค หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ	107
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	110
ภาคผนวก จ รายชื่อสถานประกอบการในการเก็บข้อมูลวิจัย	115
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามงานวิจัย	117
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	134

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลประชากรที่ทำการวิจัย	43
2	ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริหาร	49
3	ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริหาร	50
4	ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา	51
5	ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาในด้านหลักสูตร โดยจำแนกเป็นรายข้อ	52
6	ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน โดยจำแนกเป็น รายข้อ	53
7	ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล โดยจำแนกเป็น รายข้อ	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
8	ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านสถานประกอบการ โดยจำแนกเป็นรายชื่อ	55
9	ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของครูผู้สอนและครูฝึก	57
10	ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของครูผู้สอนและครูฝึก	58
11	ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	59
12	ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านหลักสูตร โดยจำแนกเป็นรายชื่อ	60
13	ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านผู้เรียน โดยจำแนกเป็นรายชื่อ	62
14	ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนโดยจำแนกเป็นรายชื่อ	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

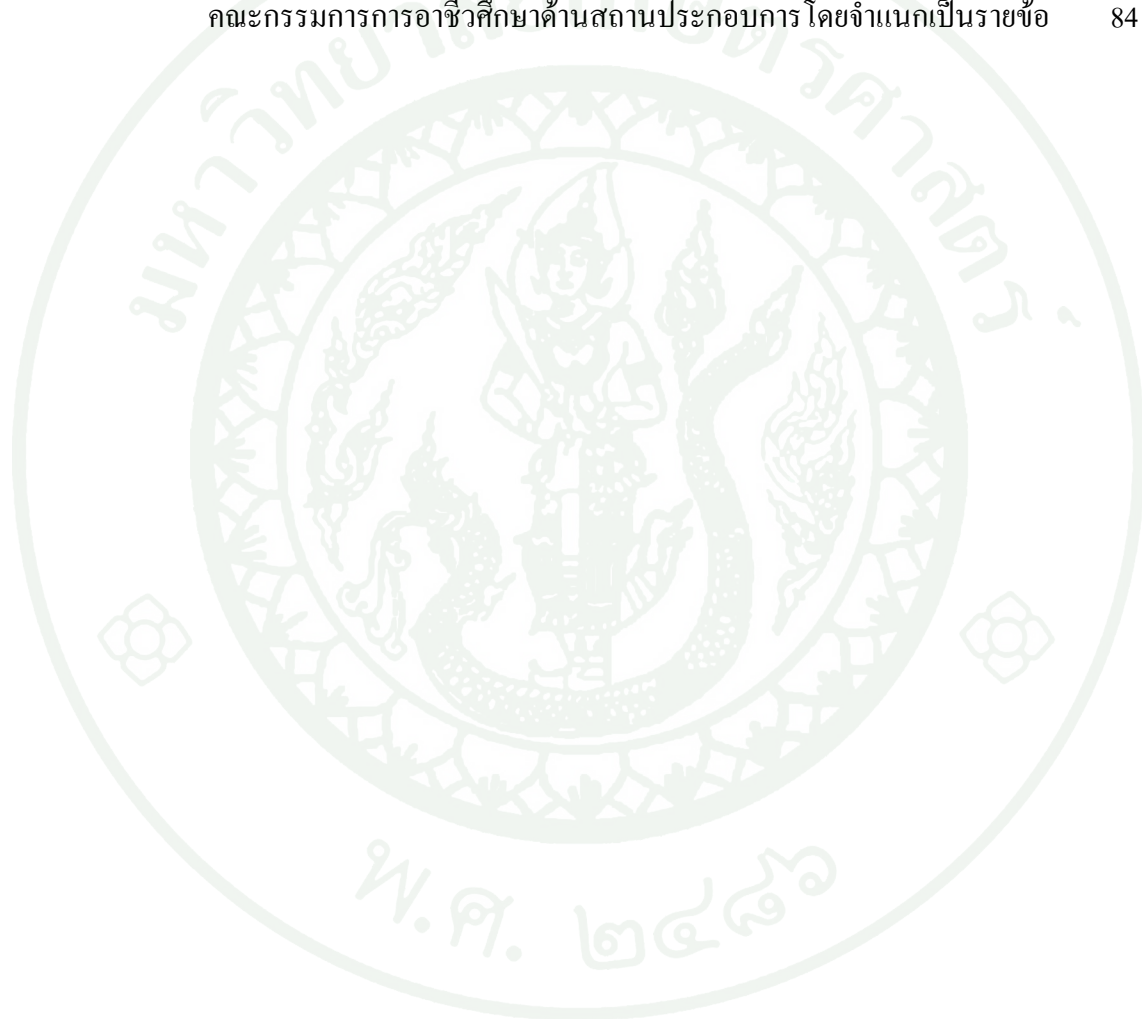
ตารางที่		หน้า
15	ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัย ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านการวัดผลและ ประเมินผล โดยจำแนกเป็นรายชื่อ	65
16	ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัย ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านสถานประกอบการ โดยจำแนกเป็นรายชื่อ	66
17	ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้เรียน	69
18	ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้เรียน	72
19	ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	74
20	ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านหลักสูตร โดยจำแนกเป็นรายชื่อ	75
21	ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านครูผู้สอน โดยจำแนกเป็นรายชื่อ	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านครูฝึกโดยจำแนกเป็นรายข้อ	78
23	ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ในสถานศึกษาโดยจำแนกเป็นรายข้อ	80
24	ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ในสถานประกอบการโดยจำแนกเป็นรายข้อ	81
25	ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล ในสถานศึกษา โดยจำแนกเป็นรายข้อ	82
26	ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล ในสถานประกอบการ โดยจำแนกเป็นรายข้อ	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
27	ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านสถานประกอบการโดยจำแนกเป็นรายข้อ	84

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจ และกำลังเผชิญสภาพเศรษฐกิจที่ถดถอย โรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่งชะลอการขยายกิจการ และโรงงานบางแห่งปิดกิจการ มีการปลดพนักงานออกเป็นจำนวนมาก ทำให้อัตราการว่างงานสูงขึ้น จากสถิติในปีพ.ศ. 2552 มีอัตราการว่างงานโดยเฉลี่ยทั้งปี 570,000 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2551 ประมาณ 60,000 คน (กรมการจัดหางาน, 2552) จากปัญหาเศรษฐกิจดังกล่าว ทำให้อัตราการจ้างงานน้อยลง มีการแข่งขันในการทำงานสูงขึ้น ดังนั้น แรงงานฝีมือที่มีคุณภาพได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี มีศักยภาพสูง จึงเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน จะเห็นว่าการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษามีความสำคัญ และจำเป็นต่อการพัฒนาคนให้มีความรู้ทางด้านอาชีพเป็นการส่งเสริมและฝึกฝนให้คนออกไปประกอบอาชีพตามความถนัดและความสามารถของตนเองที่มีอยู่ โดยมีกลุ่มอาชีพต่างๆ หลายสาขา และทำให้เกิดการพัฒนาประเทศ ส่วนประเทศใดจะใช้วิธีการฝึกงานอาชีพอย่างไรต้องคำนึงถึงความเหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมต่างๆ ของแต่ละประเทศ (พิพัฒน์ บุญญาสัย, 2533: 3)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่รับผิดชอบการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับ การศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2551: 3) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดการศึกษาเป็น 3 ระบบ คือการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อให้ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2545) และได้จัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2546) แบ่งเป็น 9 ประเภทวิชา ประกอบด้วย ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปกรรม คหกรรม เกษตรกรรม ประมง อุตสาหกรรมท่องเที่ยว อุตสาหกรรมสิ่งทอ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งในแต่ละประเภทวิชาได้แบ่งออกเป็นสาขาวิชาต่างๆ

หลากหลาย สำหรับประเภทวิชาศิลปกรรม ซึ่งแบ่งเป็น 15 สาขางาน ได้แก่ สาขางานจิตรศิลป์ เครื่องประดับอัญมณี การออกแบบ ช่างทองหลวง ศิลปหัตถกรรม เทคโนโลยีศิลปกรรม อุตสาหกรรมเครื่องหนัง การพิมพ์สกรีน เครื่องเคลือบดินเผา คอมพิวเตอร์กราฟิก เทคโนโลยี การถ่ายภาพและวีดิทัศน์ ศิลปหัตถกรรมโลหะรูปพรรณและเครื่องประดับ ดนตรีสากล ช่างทันตกรรม และเทคโนโลยีนิเทศศิลป์

การจัดการศึกษาสาขางานเครื่องประดับอัญมณีนั้นเปิดสอนเป็นแห่งแรกที่กาญจนภิเษก วิทยาลัย ช่างทองหลวง โดยวิทยาลัยแห่งนี้ได้จัดตั้งขึ้นตามแนวพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในมหามงคลวโรกาส ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงฉลองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี เสด็จขึ้นครองราชย์โดย นายแก้วขวัญ วัชโรทัยได้แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย ผู้แทนจากสำนักพระราชวัง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรมส่งเสริม อุตสาหกรรม และสมาคมผู้ค้าอัญมณีไทยและเครื่องประดับ เพื่อจัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาช่างทองหลวง และสาขาวิชาวิทยาการการเจียระไนอัญมณี เพื่อผลิต ช่างฝีมือช่างชำนาญการ ช่างผู้เชี่ยวชาญในการสืบทอดและพัฒนางาน ด้านงานช่างทองหลวง งานเครื่องเงิน เครื่องทองแบบโบราณของแต่ละชุมชน รวมถึงการพัฒนาเป็นเครื่องประดับอัญมณี แบบสากล โดยเปิดทำการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชา ช่างทองหลวง และ สาขาวิชาวิทยาการการเจียระไนอัญมณี เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2538 (กาญจนภิเษกวิทยาลัย ช่างทองหลวง, 2552)

ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาสาขางานเครื่องประดับอัญมณีส่วนใหญ่ทำงานในระดับช่างฝีมือ มีความรู้ไปประกอบอาชีพเป็นช่างขัด ช่างแต่ง ช่างฝังอัญมณีในสถานประกอบการ ซึ่งบาง สถานประกอบการต้องการแรงงานที่มีฝีมือตรงตามความต้องการของสถานประกอบการสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้สร้างความร่วมมือจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่าง สถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 1-2 วันต่อสัปดาห์ เรียนเฉพาะวิชาสามัญและวิชาพื้นฐาน สำหรับวิชาชีพสาขางานนั้นสถานประกอบการเป็นผู้จัดการ เรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิชาจากประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ เรียก การจัดการ เรียนการสอนแบบนี้ว่า การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเกิดจากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่เร่งขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อรองรับความต้องการเรียนด้านอาชีวศึกษาด้วยระบบทวิภาคี โดยให้สถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาเปิดรับนักเรียนระดับชั้น ปวช. เพิ่มเติมด้วยระบบทวิภาคี เพื่อช่วยให้ผู้มีฐานะไม่สู้ดี ได้มีโอกาสเรียนวิชาชีพเพิ่มมากขึ้นเพราะการเรียนด้วยระบบทวิภาคีจะได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการ ผู้เรียนจะได้เข้ารับการฝึกปฏิบัติงานจริงในโรงงานอุตสาหกรรม ได้รับความรู้ด้านปฏิบัติและทฤษฎีจากครูฝึกในสถานประกอบการ ผู้เรียนระบบทวิภาคีจะเป็นช่างที่มีคุณภาพดีเยี่ยม มีความสามารถทั้งด้านทักษะความรู้และศรัทธาในวิชาชีพที่ได้รับ สถานประกอบการได้บุคลากรที่ตรงกับความต้องการ เนื่องจากผู้เรียนได้รับการฝึกงานในสถานประกอบการมาโดยตลอด และสามารถทำงานได้เมื่อสำเร็จการศึกษา (มาลี ทักษะกรวงศ์, 2541: 3)

วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีพบว่า มีเพียง 3 วิทยาลัย คือ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร กาญจนานิเทศวิทยาลัย ช่างทองหลวง จังหวัดนครปฐม และวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา (ธวัช ศรีเพ็ชรพันธ์, 2552) จะเห็นว่าสถานศึกษาที่เปิดทำการสอนสาขานี้มีจำนวนน้อยมาก เมื่อเทียบสัดส่วนกับจำนวนของผู้ประกอบการอัญมณีที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้จำนวน 710 บริษัท (สมาคมผู้ค้าอัญมณีไทยและเครื่องประดับ, 2552) สถานประกอบการจึงมีความจำเป็นต้องอาศัยแรงงานของคนในท้องถิ่นที่เป็นแรงงานไร้ฝีมือ ไม่ได้เรียนรู้ตามหลักวิชาการที่แท้จริง เพียงแต่อาศัยจากประสบการณ์ และทักษะในการทำงาน ทำให้ผลงานที่ได้นั้นมีคุณภาพไม่ได้ตามมาตรฐานสากล จากปัญหาดังกล่าวอาจจะมีผลกระทบทำให้ขาดแคลนแรงงานช่างฝีมือเครื่องประดับอัญมณีในอนาคต จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้การศึกษาแก่ผู้ทำงานหรือผู้เกี่ยวข้องกับงานเครื่องประดับอัญมณี เพื่อยกระดับมาตรฐานช่างฝีมือเครื่องประดับอัญมณีไทยให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของต่างประเทศ อีกทั้งเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมของไทย ด้านงานทองโบราณเพื่อพัฒนาเป็นเครื่องประดับอัญมณีแบบสากล ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยศึกษากับผู้บริหารในด้านหลักสูตร ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสถานประกอบการ ศึกษากับครูผู้สอนและครูฝึกในด้านหลักสูตร ด้านผู้เรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสถานประกอบการ และศึกษากับผู้เรียนในด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านครูฝึก ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานศึกษา

ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานประกอบการ ด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลในสถานประกอบการ และด้านสถานประกอบการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับ อัญมณี ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของ ครูผู้สอน และครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณี ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลหรือเป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูฝึก หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้ปรับปรุงพัฒนา การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากขึ้น และมีประสิทธิภาพสูงสุด
2. ผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลให้แก่ ผู้บริหาร หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานอื่น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาของ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร กาญจนภิเษกวิทยาลัย ช่างทองหลวง จังหวัดนครปฐม และวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ที่มีหน้าที่กำกับดูแลการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี
2. ผู้บริหารสถานประกอบการของ บริษัทแพนด้า จิวเวลรี่จำกัด (มหาชน) บริษัทภักดีแฟคตอรีจำกัด บริษัทบีวดีเจมส์ แฟคตอรีจำกัด บริษัท พร็อพเพอร์ตี้สโตน จำกัด และบริษัท เอสโก้ เ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด ที่มีหน้าที่กำกับดูแลการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี
3. ครูฝึกในสถานประกอบการของบริษัทแพนด้า จิวเวลรี่จำกัด (มหาชน) บริษัทภักดี แฟคตอรีจำกัด บริษัทบีวดีเจมส์ แฟคตอรีจำกัด บริษัทพร็อพเพอร์ตี้สโตน จำกัด และบริษัท เอสโก้ เ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด ที่มีหน้าที่สอนวิชาชีพให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1- 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552
4. ครูผู้สอนในสถานศึกษาของวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร กาญจนภิเษกวิทยาลัย ช่างทองหลวง จังหวัดนครปฐม และวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ที่มีหน้าที่สอนวิชาสามัญและวิชาพื้นฐานให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1- 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

5. ผู้เรียนในสถานศึกษาของ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ กาญจนานิเทศวิทยาลัย ช่างทองหลวง และวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี ที่กำลังเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางาน เครื่องประดับอัญมณีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 – 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณี ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทัศนะของผู้บริหาร 4 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน
3. ด้านการวัดและประเมินผล
4. ด้านสถานประกอบการ

ส่วนที่ 2 การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณี ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทัศนะของครูผู้สอนและครูฝึก 5 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านผู้เรียน
3. ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน
4. ด้านการวัดและประเมินผล
5. ด้านสถานประกอบการ

ส่วนที่ 3 การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณี
ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในทัศนะของผู้เรียน

8 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านครูผู้สอน
3. ด้านครูฝึก
4. ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานศึกษา
5. ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานประกอบการ
6. ด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา
7. ด้านการวัดและประเมินผลในสถานประกอบการ
8. ด้านสถานประกอบการ

นิยามศัพท์

การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง การจัดการศึกษาที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2546) ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขางานเครื่องประดับอัญมณี

วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณี ซึ่งมี 3 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร กาญจนานิเทศวิทยาลัย ช่างทองหลวง จังหวัดนครปฐม และ วิทยาลัยเทคนิคสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิด ความเข้าใจ หรือการแสดงออกทางความรู้สึของผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูฝึก และผู้เรียนของ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ กาญจนานิเทศวิทยาลัย ช่างทองหลวง และวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณี แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณี 4 ด้าน คือ ความคิดเห็นด้านหลักสูตร ด้านสื่อและอุปกรณ์
การสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสถานประกอบการ

ด้านหลักสูตร หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับเนื้อหาสาระรายวิชาที่
กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนในหลักสูตรไปประกอบ
อาชีพได้ หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับ
วัสดุฝึก สื่อและอุปกรณ์การสอนมีความเหมาะสม มีความทันสมัยและมีพอเพียงกับการเรียน
การสอน

ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการวัดและ
ประเมินผลมีความเหมาะสม มีความยุติธรรม มีความโปร่งใส เกณฑ์การวัดและการประเมินผล
มีความชัดเจน และครูประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ด้านสถานประกอบการ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสถานประกอบการ
ได้แก่สถานประกอบการมีการจัดอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ มีการจัดระบบความปลอดภัย
ในการทำงาน มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการทำงาน มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ
เป็นประจำมีการจัดสวัสดิการให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ความคิดเห็นด้านหลักสูตร
ด้านผู้เรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสถานประกอบการ

ด้านหลักสูตร หมายถึง ความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ
รายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนในหลักสูตรไป
ประกอบอาชีพได้ หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ด้านผู้เรียน หมายถึง ความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกเกี่ยวกับผู้เรียนในเรื่อง ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ มีความตรงต่อเวลา มีความขยันอดทน มีระเบียบวินัยในการทำงาน มีความรักต่อหน่วยงาน มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีความรู้พื้นฐานทางอาชีพ ผู้เรียนสามารถทำงานได้จริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้

ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน หมายถึง ความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกเกี่ยวกับสื่อและอุปกรณ์การสอนมีความเหมาะสม มีความทันสมัยและมีพอเพียงกับการเรียนการสอน

ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม มีความยุติธรรม มีความโปร่งใส เกณฑ์การวัดและการประเมินผลมีความชัดเจน และครูประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ด้านสถานประกอบการ หมายถึง ความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกเกี่ยวกับสถานประกอบการ ได้แก่สถานประกอบการมีการจัดอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ มีการจัดระบบความปลอดภัยในการทำงาน มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการทำงาน มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเป็นประจำ มีการจัดสวัสดิการให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณี ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ ความคิดเห็นด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านครูฝึก ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานศึกษา ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานประกอบการ ด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลในสถานประกอบการ และด้านสถานประกอบการ

ด้านหลักสูตร หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนในหลักสูตรไปประกอบอาชีพได้ หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ด้านครูผู้สอน หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับครูผู้สอนที่สอนวิชาสามัญ และวิชาพื้นฐานในสถานศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนมีความรู้ตามเนื้อหาวิชาที่สอน ครูมีการถ่ายทอด ความรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ครูสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ครูมีการนำ เทคโนโลยี ที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน ครูมีการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูมีการ สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการสอน ครูประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน

ด้านครูฝึก หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับครูฝึก ได้แก่ ครูฝึกมีความรู้ ตามเนื้อหาวิชาที่สอน ครูมีความชำนาญในสาขางานเครื่องประดับอัญมณี ครูมีการถ่ายทอด ความรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ครูสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ครูมีการนำ เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน ครูมีการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการสอน ครูประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน

ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานศึกษา หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เรียน เกี่ยวกับวัสดุฝึก สื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานศึกษามีความเหมาะสม มีความทันสมัยและมีพอเพียงกับการเรียนการสอน

ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานประกอบการ หมายถึง ความคิดเห็นของ ผู้เรียนเกี่ยวกับวัสดุฝึก สื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานประกอบการ มีความเหมาะสม มีความทันสมัยและมีพอเพียงกับการเรียนการสอน

ด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เรียน เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา มีความเหมาะสม มีความยุติธรรม มีความโปร่งใส เกณฑ์การวัดและการประเมินผลมีความชัดเจน และครูประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ด้านการวัดและประเมินผลในสถานประกอบการ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เรียน เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในสถานประกอบการ มีความเหมาะสม มีความยุติธรรม มีความ โปร่งใส เกณฑ์การวัดและการประเมินผลมีความชัดเจน และครูประเมินผลได้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์

ด้านสถานประกอบการ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับสถานประกอบการ ได้แก่ สถานประกอบการมีการจัดการสถานที่อย่างเป็นระบบ มีการจัดระบบความปลอดภัยในการทำงาน มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการทำงาน มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเป็นประจำมีการจัดสวัสดิการให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม

ผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ กาญจนานิเทศวิทยาลัยช่างทองหลวง และวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ ถ่ายทอดความรู้ แนะนำและส่งเสริมการเรียนรู้วิชาสามัญ และวิชาพื้นฐานในสถานศึกษาให้แก่ผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ กาญจนานิเทศวิทยาลัย ช่างทองหลวง และวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับชั้นปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

ครูฝึก หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอน และฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่ผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีที่อยู่ในสถานประกอบการ ได้แก่ บริษัทแพนด้า จิวเวลรี่ จำกัด (มหาชน) บริษัทกักดี แฟคทอรี จำกัด บริษัทบิวตี้เจมส์ แฟคตอรี จำกัด บริษัท ฟร็อพเพอร์ สโตน จำกัด และบริษัท เอสโก้ เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีหัวข้อความรู้ดังนี้

1. การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
2. การจัดการศึกษาของเครื่องประดับอัญมณี
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ประวัติการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หรือ กรมอาชีวศึกษา ได้ดำเนินงานโครงการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (Dual Vocational Training Project ใช้ชื่อว่า DVT) เพื่อสนับสนุนให้สถานศึกษา และสถานประกอบการร่วมมือกันจัดการสอนและฝึกปฏิบัติงานแก่ผู้เรียน ซึ่งมีสถานภาพเป็นผู้ฝึกหัดงาน (Trainee) ของสถานประกอบการ โครงการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนี้ได้รับการสนับสนุนและความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (ระบบทวิภาคีเป็นรูปแบบของการจัดในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี)

การดำเนินงานวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงอัครนเรศวร จังหวัดสระบุรี เป็นสถานศึกษาด้านแบบที่จัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในปีการศึกษา 2532 จำนวน 20 คน และในปีการศึกษา 2534 กรมอาชีวศึกษาในสถานศึกษาจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเพิ่มขึ้นอีก 3 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม และวิทยาลัยเทคนิคระยอง โดยเปิดสอนสาขาวิชาต่างๆ เพิ่มขึ้น ต่อมาในปีการศึกษา 2535 กรมอาชีวศึกษา ได้จัดตั้งสำนักงานโครงการอาชีวศึกษาอีกหลาย

สถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาเปิดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีเพิ่มขึ้นเป็นนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาเปิดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีเพิ่มขึ้นอีกระบบหนึ่ง นอกเหนือจากระบบปกติและหลักสูตรทวิภาคี ประกาศใช้ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาปี พุทธศักราช 2538 มีผู้เรียนเข้าเรียน จำนวน 10,056 คน ในปี พุทธศักราช 2539 และมีผู้เรียนเข้าเรียน จำนวน 14,187 คน ในปี พุทธศักราช 2542

แนวทางการดำเนินงานการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา

1. วางแผนการดำเนินงาน โดยบุคคลผู้เกี่ยวข้องวางแผนการเปิด ทวิภาคีของแต่ละปีการศึกษา
2. แต่งตั้งคณะกรรมการ ทวิภาคี สถานศึกษาจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการทวิภาคี ที่ปรึกษา คณะกรรมการดำเนินการ คณะกรรมการจัดการเรียนการสอน และอื่นๆ ตามความเหมาะสม
3. ประชุมคณะกรรมการสร้างความตั้งใจ ทวิภาคี ฝ่ายวิชาการและหัวหน้างานและหัวหน้างาน ทวิภาคี จะต้องทำความเข้าใจให้กับครู – อาจารย์ เจ้าหน้าที่ต่างๆ ให้มีความเข้าใจการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในทิศทางเดียวกัน
4. จัดสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น เอกสารแนะนำ จัดนิทรรศการ ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย (สถานประกอบการ และนักเรียน)
5. สำรวจสถานประกอบการ และแนะแนว ทวิภาคี ให้กับสถานประกอบการและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3
6. ประชุมสถานประกอบการเชิญสถานประกอบการประชุม เพื่อสร้างความเข้าใจในระบบ ทวิภาคีกำหนดหารรับสมัครและคัดเลือกนักเรียน นักเรียน วางแผนการเรียนการสอนร่วมกัน

7. รับสมัคร คัดเลือกและลงทะเบียนนักเรียน สถานศึกษาและสถานประกอบการ จะต้องมีการรับสมัครคัดเลือกนักเรียนร่วมกัน เมื่อสามารถคัดเลือกนักเรียนได้แล้ว จะต้องทำ สัญญาการฝึกอาชีพที่สถานประกอบการและลงทะเบียนที่สถานศึกษา

8. จัดทำคู่มือนักเรียนและคู่มือครูฝึก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเรียนการสอนนักเรียน ระบบทวิภาคี

9. แต่งตั้งครูฝึกและประชุมครูฝึก สถานศึกษาจะต้องร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อแต่งตั้งครูฝึก และเพื่อให้ทราบถึงระบบทวิภาคี จัดทำแผนการฝึกอาชีพในกับนักเรียน ตลอดจนการประเมินผลการฝึกอาชีพ การทดลองมาตรฐานฝีมือ

10. การปฐมนิเทศ และประชุม นักเรียนและผู้ปกครอง สถานศึกษาจะต้องทำความเข้าใจ กับผู้ปกครองและนักเรียน ก่อนที่จะออกไปฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ ว่าจะต้องปฏิบัติตน อย่างไร ให้ข้อเสนอแนะด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการเรียน

11. ส่ง นักเรียนออกฝึกอาชีพในสถานประกอบการ จัดเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ ส่งตัวนักเรียน นักเรียนฝึกอาชีพ กำหนดการเรียน สมุดบันทึกการฝึกอาชีพ ตารางเรียน

12. นิเทศนักเรียน แต่งตั้งอาจารย์นิเทศ วางแผนการนิเทศนักเรียนร่วมกับ สถานประกอบการ กำหนดแนวทางดำเนินงาน และหาแนวทางแก้ปัญหาาร่วมกัน

13. จัดสอบมาตรฐานฝีมือ แต่งตั้งคณะกรรมการ สำหรับสถานศึกษาที่มีนักเรียนระบบ ทวิภาคี ชั้น ปวส.2 และ ปวช.3 จะต้องกำหนดให้มีการสอบมาตรฐานฝีมือ Interim + Final โดยจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกัน

14. ประชุมนักเรียน นักเรียน สถานศึกษาควรจัดประชุมนักเรียน นักเรียน อย่างน้อยภาค เรียนละ 1 ครั้ง หลังจากส่งนักเรียน นักเรียนออกไปฝึกอาชีพในสถานประกอบการ เพื่อสรุป ปัญหาการดำเนินงาน และหาทางแก้ไขและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

15. จัดทำแผนและโครงการ ในการดำเนินทวิภาติ ของสถานศึกษาในแต่ละปีของหน่วยงาน ควรมีการวางแผนจัดทำโครงการ เพื่อเสนอสถานศึกษาว่าควรทำอะไรบ้าง เนื่องจากงาน เป็นงานที่จะต้องมีการพัฒนา และใช้งบประมาณในการดำเนินงาน

16. จัดสอบ ออกใบรับรอง และติดตามผล ในแต่ละภาคเรียน งานทวิภาติต้องประสานงานกับงานวัดผลและสถานประกอบการเกี่ยวกับการประเมินผลรายวิชา และการออกใบรับรองเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาซึ่งจะต้องมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ของผู้เรียน

17. สรุปปัญหา และข้อเสนอแนะการจัด ทวิภาติในแต่ละปีงาน จะต้องสรุปผลการดำเนินงานตลอดจนปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเสนอฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อหาทางแก้ไขและปรับปรุงร่วมกับสถานประกอบการต่อไป

การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาติ จัดดังนี้ 1) สถานศึกษาสอนวิชาพื้นฐาน วิชาชีพพื้นฐาน วิชาเลือกเสรี สัปดาห์ละ 1-2 วัน ตลอดหลักสูตร 2) สถานประกอบการสอนวิชาชีพเฉพาะวิชาชีพเลือก กิจกรรมและ โครงการงาน หรือ โครงการวิชาชีพ สัปดาห์ละ 3-4 วัน ตลอดหลักสูตร 3) รายวิชาใด หากสถานประกอบการไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามหลักสูตรให้สถานศึกษาจัดสอนเพิ่มเติมจนครบหลักสูตร

การประเมินผลในระบบทวิภาติ กฎเกณฑ์และระเบียบการประเมินผลการเรียนในระบบทวิภาติให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2546) โดยสถานประกอบการจะประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่เรียน หรือฝึกอาชีพที่สถานประกอบการทุกภาคเรียน และร่วมกับสถานศึกษาหรือสถานประกอบการอื่นๆ จัดสอบมาตรฐานฝีมือของนักเรียนในรูปแบบของคณะกรรมการประเมินผล ประกอบด้วยกรรมการร่วมระหว่างสถานศึกษา กับสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 7 คน โดยผู้แทนจากสถานประกอบการทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนจากสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ รับผิดชอบดำเนินการสอบมาตรฐานฝีมือทั้งประเมินผลครึ่งหลักสูตร (Interim) และประเมินผลสิ้นสุดหลักสูตร (Final) โดยนำผลการประเมินทั้ง 2 ครั้งมารวมกัน ตามอัตราส่วน 3:7 (กรมอาชีวศึกษา, 2538: 17)

การประเมินผลครึ่งหลักสูตร (Interim) คือการประเมินผลหลังจากดำเนินการฝึกไปแล้ว 3 ภาคเรียน คณะกรรมการประเมินผลจะประชุมกันเพื่อกำหนดการสอบและวิธีการสอบ โดยสอบข้อเขียนเพื่อประเมินความรู้ทางทฤษฎี และสอบสัมภาษณ์ตามบันทึกสมุดรายงานของผู้เรียน เพื่อประเมินความสามารถในการปฏิบัติงาน

การประเมินผลสิ้นสุดหลักสูตร (Final) คือการประเมินผล หลังจากผู้เรียนประเมินผลครึ่งหลักสูตรไปแล้วอีก 3 ภาคเรียน หรือเรียนไปแล้ว 6 ภาคเรียน คณะกรรมการประเมินผลจัดให้มีการสอบมาตรฐานฝีมือ เพื่อประเมินผลสิ้นสุดหลักสูตร โดยสอบข้อเขียนเพื่อประเมินความรู้ทางทฤษฎี และประเมินความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยการทำโครงการหรือโครงการวิชาชีพหรือผลิตชิ้นงานหรือวิเคราะห์งาน

การให้ระดับผลการเรียนในการสอบมาตรฐานฝีมือ ให้เป็น 3 ระดับ ดังนี้ คือ

- ดี หมายถึง ได้คะแนนรวมจากผลการวัดหรือประเมินสูงกว่าร้อยละ 70
- ผ่าน หมายถึง ได้คะแนนรวมจากผลการวัดหรือประเมินผลร้อยละ 50 -70
- ไม่ผ่าน หมายถึง ได้คะแนนรวมจากผลการวัดหรือประเมินผลต่ำกว่า ร้อยละ 50

ผู้เรียนที่เรียนในระบบทวิภาคี เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เช่นเดียวกับผู้เรียนในระบบปกติ ซึ่งจะต้องผ่านเกณฑ์ดังต่อไปนี้ 1) สอบได้วิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรีครบตามกำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา 2) ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา 3) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 4) ได้เข้าร่วมกิจกรรมตามที่สถานประกอบการจัดขึ้น

พระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2545) ได้กำหนดความหมายของการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมายศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และมีความรู้อันเป็นสากลมีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรา 20 ได้บัญญัติไว้ว่า

การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการหรือด้วยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ (การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี) มาตรา 24 ได้บัญญัติไว้ว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกันทุกฝ่าย ผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษา และสถานประกอบการ เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน

หลักสูตรการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี

เป็นหลักสูตรเดียวกับหลักสูตรที่ใช้สอนผู้เรียนในระบบปกติ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีต้องยึดหลักสูตรที่เปิดสอนภาคปกติเป็นแม่บท สำหรับการจัดการศึกษาทวิภาคีมีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินการให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนการสอนที่ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนภาคทฤษฎี และปฏิบัติใน 2 สถานที่ คือ สถานศึกษา และสถานประกอบการ

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพและเจตคติที่เหมาะสมสามารถประกอบอาชีพได้ ตรงตามต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจของสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิชาเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียนถ่ายโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้ และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ และสถานประกอบการ

3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน

4. เป็นหลักสูตรที่เปิดให้สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการ และสอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่น

จุดมุ่งหมายหลักสูตร

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำเนินชีวิตเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ

2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพมีความมั่นใจและภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักหน่วยงานสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดีโดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรม ทางสังคมที่ดีงามทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของ ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเองมีสุขภาพ อนามัยที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะกับงานอาชีพนั้นๆ

6. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศและโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงและรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545(ปรับปรุงพุทธศักราช 2546) สาขางาน เครื่องประดับอัญมณี

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา นำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ
2. เพื่อให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการศึกษา และปฏิบัติงานศิลปกรรม กระบวนการคิดสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและการจัดการอาชีพศิลปกรรม
3. เพื่อให้มีความรู้ทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติ ผลิต ประยุกต์ เพื่อสร้างสรรค์งานสาขาวิชาศิลปกรรม
4. เพื่อให้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์งานสาขาวิชาศิลปกรรม
5. เพื่อให้มีทักษะในการบริหารจัดการดำเนินการ ธุรกิจศิลปกรรม
6. เพื่อให้มีจิตสำนึกการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อม อย่างเหมาะสม ในการสร้างสรรค์งานศิลปกรรม
7. เพื่อให้มีคุณธรรม จริยธรรมและสุขภาพกาย ใจ ที่ดี มีความสุขในการทำงานศิลปกรรม

มาตรฐานวิชาชีพ

1. สื่อสารโดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในชีวิตประจำวันและในงานอาชีพ
2. พัฒนาตนเองและสังคมตามหลักศาสนา สิทธิหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ

3. พัฒนาคณะเอง พัฒนางานอาชีพ และแก้ไขปัญหาโดยใช้หลักการ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์
4. พัฒนาบุคลิกภาพและสุขภาพของตน โดยใช้หลักการกระบวนการด้านสุขศึกษาและพลศึกษา
5. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและระบบสารสนเทศ เพื่อพัฒนางานด้านธุรกิจ
6. วางแผนประกอบอาชีพด้านธุรกิจ โดยนำระบบบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิตมาใช้ในองค์กร
7. จัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัย และความปลอดภัยในองค์กรและชุมชน
8. อธิบายเนื้อหา ความเป็นมา หลักการ กฎเกณฑ์ กระบวนการงานศิลปกรรม
9. จำแนกประเภทงานศิลปกรรม ลัทธิ กลุ่ม รูปแบบ ตามมาตรฐานสากล
10. ปฏิบัติงานและประเมินคุณค่างานศิลปกรรม เบื้องต้น
11. อธิบาย รูปแบบ แนวคิด คตินิยม ในการสร้าง ศิลปกรรม
12. อธิบายหลักการงานองค์ประกอบศิลป์ วัสดุทางทัศนศิลป์ กระบวนการ และทฤษฎีสี
13. ทดลอง ปฏิบัติสร้างงานองค์ประกอบศิลป์ตามกระบวนการ วิธีการ ด้วยความคิดสร้างสรรค์เทคนิค เนื้อหา และรูปทรง
14. อธิบายหลักการ กระบวนการขั้นตอนในการวาดเขียน
15. วาดเขียนภาพรูปทรงพื้นฐานตามหลักการ วาดภาพ จัดภาพ แสงเงาถูกต้องเหมาะสม

16. อธิบายรูปแบบ กระบวนการ วิธีคิด ความคิด สร้างสรรค์แบบไทย และสากล
การเชื่อมโยงความคิดที่สัมพันธ์กับการสร้างสรรค์ผลงาน

17. ทดลองปฏิบัติงานความคิดสร้างสรรค์ตามขั้นตอน สอดคล้องกับกระบวนการคิด
สร้างสรรค์

18. มีกระบวนการคิดสร้างสรรค์ที่มีเหตุผลเป็นระบบ

19. อธิบายหลักการ ความเป็นมาของสุนทรียศาสตร์ ในงานศิลปกรรม

20. ประเมินคุณค่า ความงามของผลงานศิลปกรรม ตามหลักการ กระบวนการ
สุนทรียภาพ

21. นำหลักการสุนทรียศาสตร์ ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิต

22. ปฏิบัติการวาดเขียนหุ่นนิ่ง ทิวทัศน์ คน และ สัตว์ ตามหลักการวาดภาพ

23. สร้างงานศิลปะ ตามกระบวนการ โดยใช้หลักองค์ประกอบศิลป์ และทัศนียวิทยา

24. อธิบายวิธีการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์การขึ้นรูปเครื่องประดับ

25. ปฏิบัติงานขึ้นรูปประดับ แหวน จี้ กำไล สร้อยคอ สร้อยข้อมือ สร้อยสังวาลแบบต่าง ๆ
ตามแบบ และ ประณีต เรียบร้อย

26. ปฏิบัติงานประดับอัญมณี เข้ากับตัวเรือนแบบฝังหุ้ม ฝังหนามเตย ฝังไขปลา ตาม
ลักษณะงานแบบสนิท

27. ปฏิบัติงานแยกสลักโลหะมีค่า ตามหลักการ ขั้นตอน

28. ปฏิบัติงานหล่อรูปพรรณเครื่องประดับ ได้รายละเอียด ประณีต

29. ปฏิบัติงานชุบเคลือบผิวรูปพรรณเครื่องประดับด้วยเงิน ทอง นาค ทองขาว ตามขั้นตอนประณีต เรียบร้อย

30. ปฏิบัติงานแกะลายเครื่องประดับ ตามแบบ ประณีต และสวยงาม

**โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2546)
ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขางานเครื่องประดับอัญมณี**

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขางานเครื่องประดับอัญมณี จะต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่าง ๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรรวมไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาสามัญ ไม่น้อยกว่า	26 หน่วยกิต
1.1 วิชาสามัญทั่วไป	(18 หน่วยกิต)
1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ	(ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต)
2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	66 หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	(11 หน่วยกิต)
2.2 วิชาชีพสาขาวิชา	(11 หน่วยกิต)
2.3 วิชาชีพสาขางาน	(ไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต)
2.4 โครงการ	(4 หน่วยกิต)

3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	10 หน่วยกิต
4. ฝึกงาน	(ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน)
5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง
รวม ไม่น้อยกว่า	102 หน่วยกิต

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ประเวศ วะสี (2537: 10-17) ได้เสนอแนวคิดว่า ความรู้ที่จำเป็นมี 4 ประเภทใหญ่ๆ เรียกว่า ปัญญา 4 หรือ จตุรปัญญา คือ ความรู้ธรรมชาติที่เป็นวัตถุ (วิทยาศาสตร์กายภาพ) ความรู้ทางสังคม (วิทยาศาสตร์สังคม) ความรู้ทางศาสนา (วิทยาศาสตร์ข้างใน) และความรู้เรื่องการจัดการ ซึ่งปัญญาที่เกิดจากความรู้ชนิดใดชนิดหนึ่งไม่เป็นการเพียงพอที่จะทำให้เกิดดุลยภาพในสังคม เราจำเป็นต้องมีปัญหาอย่างบูรณาการการศึกษาและการวิจัยการวิจัยจำเป็นต้องคำนึงถึงปัญญาทุกด้านมิใช่ให้เรียนรู้เป็นส่วนๆ เพราะความรู้แบบแยกส่วน จะนำไปสู่การกระทำแบบแยกส่วน ทำให้เกิดการเสียดุลยภาพและเกิดวิกฤตการณ์ขึ้น การศึกษาเรียนรู้ จำเป็นต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบเชื่อมโยง เนื่องจากในโลกแห่งความเป็นจริงนั้นเป็นโลกแห่งการเชื่อมโยงเป็นองค์รวม การจัดการเรียนรู้ความจะไปให้ถึง 3 ระดับ คือ

- 1) ระดับที่เกิดความรู้ ซึ่งหมายถึง การรู้ความจริง การที่บุคคลจะทำอะไรให้สำเร็จได้ บุคคลนั้นจะต้องรู้และใช้ความจริง ความรู้ต้องเป็นความจริง เพราะการใช้ความจริงทำให้ทำได้ถูกต้อง การให้ผู้เรียนสัมผัสความจริงเท่ากับเป็นการทำให้ผู้เรียนมีความรู้ระดับเบื้องต้น
- 2) ระดับที่เกิดปัญญา เป็นระดับที่ผู้เรียนสามารถบูรณาการ หรือเชื่อมโยงความรู้ใน 4 ด้านดังกล่าวข้างต้น และนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต
- 3) ระดับที่เกิดจิตสำนึก คือเกิดความเข้าใจความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ และเข้าใจตัวเองว่าสัมพันธ์กับสรรพสิ่งอย่างไร

จริยธรรมจะเกิดแก่บุคคลเมื่อบุคคลนั้นได้บรรลุการเรียนรู้ทั้ง 3 ระดับดังกล่าว จึงควรมีการปฏิรูปการเรียนรู้ให้มาเน้นการสัมผัสความจริง การคิดและการจัดการให้มากขึ้นทุกระดับ

การศึกษาในทัศนะของสิปปนนท์ เกตุทัต (2543: 2-8) เป็นกระบวนการในการเรียนรู้ชีวิต ชีวิตทุกชีวิตประสงค์จะมีความสุขแลลดความทุกข์ แต่ชีวิตจะมีความสุขได้ชีวิตต้องเรียนรู้ ชีวิตควรเรียนรู้เรื่องความจริง คือ ธรรมชาติและวิทยาศาสตร์ เพื่อเรียนรู้ที่จะปฏิบัติตนภายในธรรมชาติ แวดล้อมและพึ่งพาอาศัยกันในวิถีชีวิต ชีวิตควรเรียนรู้เรื่องความเป็นธรรม คือ ศาสนา เพื่อเรียนรู้ที่จะมีความสุข เรียนรู้ที่จะลดความทุกข์ เพื่อให้เกิดปัญญาและสามารถแสวงหาความพอดีระหว่างปัญญาและศรัทธา ชีวิตควรเรียนรู้เรื่องสังคมศาสตร์ เพื่อเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติชีวิตที่ดีเป็นชีวิตที่ต้องการมีการเรียนรู้นอกเหนือจากการมีสัญชาติญาณ และมีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ตลอดชีวิต ขอบวงของชีวิตที่มีการเรียนรู้จะมีลักษณะขยายของเขตกว้างออกไปเรื่อยๆ ชีวิตที่มีการเรียนรู้จึงเป็นชีวิตที่มุ่งสู่ความสุขและความสมบูรณ์ของชีวิตอย่างไรก็ตาม ชีวิตจะเรียนรู้เพียงอย่างเดียวไม่ได้ จะต้องทำประโยชน์ต่อตนเอง แลต่อผู้อื่นด้วย และจะต้องนำความรู้สู่การปฏิบัติ จึงต้องมีการทำงานและทำโดยชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่นและไม่เบียดเบียนตนเองซึ่งก็หมายถึงการรู้จักดูแลบำรุงรักษาให้ร่างกายแข็งแรงมีสุขภาพอนามัยดี มีการเล่นกีฬาและพักผ่อนหย่อนใจด้วย ดังนั้นชีวิตจึงต้องแสวงหาความพอดีระหว่างเรียนรู้การทำงานและการพักผ่อนหย่อนใจ

ศุมน อมรวิวัฒน์ (2533: 408-414) ได้เสนอว่า สมบัติพิพจน์ที่น่าจะนำไปใช้เป็นพื้นฐานของการจัดการศึกษาไทย ได้แก่ วัฒนธรรม ปัญญาธรรม และเมตตาธรรม และได้เสนอยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาในอนาคตไว้ดังนี้

- 1) การจัดการสาระและกระบวนการเรียนรู้ ต้องมีส่วนที่เป็นแกนหลัก และส่วนที่ยืดหยุ่น
- 2) การจัดโครงสร้างของสาระและกระบวนการเรียนรู้ต้องตั้งอยู่บนฐานของสังคมไทย และเหมาะสมกับเด็กที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย
- 3) สาระความรู้ที่เป็นสาระหลักเพื่อความเป็นมนุษย์ได้แก่ ทักษะและกระบวนการสื่อความหมาย การแสวงหาความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ศิลปวิทยา ทั้ง 8 ประการนี้ ถือเป็นแก่นแท้ของศักยภาพมนุษย์

4) สารประกอบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ประเทศชาติ และเป็นพลโลกที่สร้างสรรค์ ได้แก่ ประสบการณ์เกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ทรัพยากร เทคโนโลยี และความเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ

5) กระบวนการเรียนการสอน ครูควรลดบทบาทในการบอก อธิบายและใช้เครื่องมือช่วยสอนมากขึ้น เช่น ใช้โสตทัศนูปกรณ์ ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ใช้สื่อมวลชน ใช้แหล่งวิทยาการหลากหลาย

วิชัย ตันศิริ (2539: 123) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ทุกระดับการศึกษา คือหัวใจของการพัฒนาคน การสร้างคนในความหมายที่แท้จริงคือ การสร้างให้บุคคลเป็นผู้มีจิตใจสูง ดังนั้นกระบวนการเรียนรู้ทุกระดับจึงต้องมุ่งเน้นไปที่การพัฒนามนุษย์ทั้งกาย ใจ และปัญญา ปัญญาที่ฝึกไว้ดีแล้วจะนำไปสู่จิตที่สูงส่ง

รุ่ง แก้วแดง (2540: 90-117) ได้กล่าวว่าการจัดการศึกษาประกอบด้วยกระบวนการหลัก 2 กระบวนการคือ กระบวนการเรียนรู้กับกระบวนการสอน ซึ่งกระบวนการสอนจะต้องเป็นไปเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ท่านได้วิเคราะห์ให้เห็นสภาพของการเรียนการสอนที่ควรปรับเปลี่ยนไปจากอดีตดังนี้

1) ที่ผ่านมาโดยทั่วไป โรงเรียนมีการสอนมากกว่าการเรียนรู้ ครูมีบทบาทในการทำกิจกรรมต่างๆ มากกว่าผู้เรียน ดังนั้นจึงควรมีการปฏิวัติกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทมากที่สุดในการการเรียนรู้ เพื่อเปลี่ยนสภาพจากห้องสอนเป็นห้องเรียนและโรงเรียนเป็นโรงเรียน

2) ที่ผ่านมาโรงเรียนส่วนใหญ่ยังจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยไม่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แต่กลับยึดตัวครูหลักสูตร เนื้อหาวิชา สื่อ และการวัดผลเป็นหลักการมุ่งเน้นเนื้อหาทำให้ผู้เรียนไม่ได้พัฒนาสมอง ไม่ได้ใช้ความคิด ไม่ได้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง เป็นเหตุให้ผู้เรียนขาดความสามารถในการคิดและการสร้างความรู้ด้วยตนเองครูจึงควรปฏิบัติกระบวนการเรียนรู้โดยเปลี่ยนบทบาทของตนจากการถ่ายทอดความรู้ มาเป็นการสนับสนุนส่งเสริมช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเอง

3) ที่ผ่านมา การเรียนส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนแบบแยกส่วน แยกเป็นรายวิชาขาด การเชื่อมโยงความรู้เข้าด้วยกัน และการเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นการจัดหลักสูตรและกระบวนการการเรียนการสอนจึงควรมีลักษณะที่บูรณาการมากขึ้น เปลี่ยนจากการเรียนรายวิชาเป็นการเรียนแบบองค์รวมเพราะจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้แบบองค์รวมที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของตนได้

4) ที่ผ่านมา การเรียนสร้างความเครียดและความทุกข์ให้แก่เด็กทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนรู้ ขาดความใฝ่รู้ ดังนั้นจึงควรมีการปฏิวัติกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ตามความสนใจมากขึ้น มีความสุข สนุกกับการศึกษาเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

5) ที่ผ่านมา ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้รับความรู้จากครูผู้เรียนไม่มีโอกาสได้ฝึกฝนการเรียนรู้ด้วยตนเอง จึงขาดความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพราะขาดการเรียนรู้กระบวนการในการแสวงหาความรู้ดังนั้นครูจึงควรฝึกให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

6) ที่ผ่านมา การเรียนรู้ถูกจำกัดในห้องเรียนเท่านั้น การเรียนรู้ที่แท้จริงนั้นไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นในห้องเรียนเสมอไป ครูเปิดโอกาสและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายการเรียนแบบใหม่เป็นการเรียนตลอดเวลาเป็นการเรียนตามความพร้อม ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกเวลา เรียนที่ไหนก็ได้ และสอบที่ไหนเมื่อไหร่ก็ได้

ระบบการเรียนการสอน

ระบบการเรียนการสอนของ Tyler (1950 อ้างใน ทิศนา แจมมณี, 2552) Tyler ได้กำหนดองค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนที่เรียกว่า Tyler Loop ไว้ 3 ส่วนด้วยกันคือ 1) จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน 2) กิจกรรมการเรียนการสอน และ 3) การประเมินผลการเรียนการสอน ข้อมูลจากการประเมินผลจะสามารถใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับไปยังกิจกรรมการเรียนการสอน และจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนเพื่อการปรับปรุง

ระบบการเรียนรู้ของ Carroll (1963 อ้างใน ทิศนา แคมมณี, 2552) Carroll มีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จนั้น ครูจำเป็นต้องคำนึงถึงความถนัดทางการเรียนรู้ของผู้เรียนความสามารถของผู้เรียนในการเข้าใจความพยายามในการเรียน เวลาที่ใช้ในการเรียน และคุณภาพในการสอนของครู องค์ประกอบทั้ง 5 นี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

ระบบการเรียนการสอนของ Klausmeier and Ripple (Klausmeier and Ripple, 1971 อ้างใน ทิศนา แคมมณี, 2552) Klausmeier and Ripple ได้กำหนดองค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนไว้ 7 ส่วน คือ 1) การกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน 2) การพิจารณาความพร้อมของผู้เรียน 3) การจัดเนื้อหาวิชา วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 5) การดำเนินการสอน 6) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน 7) สัมฤทธิ์ผลของนักเรียน

จากการศึกษาขั้นต้นจึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนนั้นจะต้องมีความสนใจทำให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียนในขณะเดียวกับการจัดการเรียนการสอน หรือการจัดประสบการณ์จะต้องให้ข้อมูลหรือเนื้อหาวิชาที่ถูกต้องเพียงพอ และต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลองแก้ปัญหาต่างๆ โดยใช้ข้อมูลหรือเนื้อหาวิชาที่เรียนไป อีกทั้งจะต้องมีการตรวจสอบผลจากการพยายามนั้นว่าถูกต้องหรือไม่ ซึ่งเราเรียกขบวนการนี้ว่าขบวนการเรียนรู้ ซึ่งองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีที่สมบูรณ์ ควรจะประกอบด้วย

1. หลักสูตร
2. ครูผู้สอน
3. ครูฝึก
4. ผู้เรียน
5. สื่อและอุปกรณ์การสอน
6. การวัดและประเมินผล
7. สถานประกอบการ

หลักสูตร หมายถึง เป็นที่รวมของเนื้อหาที่วางแผน เป็นรายวิชาที่ออกแบบไว้ สำหรับผู้เรียน ซึ่งเนื้อหาจะเป็นเนื้อหาที่มีความรู้ เป็นกระบวนการ และเป็นทักษะ โดยเน้นให้ผู้เรียนทำความเข้าใจเนื้อหา และมีการวัดผลหลังการสอน หรือ หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนเป็นผู้นำทางให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งจัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ไม่ว่าประสบการณ์นั้นจะเป็นส่วนหนึ่งของแผนที่เขียนไว้หรือไม่ก็ตาม (นิรมล ศตวุฒิ, 2543: 3) ซึ่งสอดคล้องกับ กิตติมา ปริดีคิด (2532: 60) ได้กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่กำหนดโครงการศึกษาของผู้สอน โดยกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา เนื้อหาความรู้ และประสบการณ์ที่จะจัดให้กับผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผล

องค์ประกอบของหลักสูตร มีดังนี้ (ธารัง บัวศรี, 2542: 8)

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน หลังจากที่ยุติจบจากหลักสูตรไปแล้ว
2. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน (Instructional Objective) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หลังจากที่ยุติจบเนื้อหาสาระ ในวิชาที่กำหนดไว้
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์ (Content and Experiences) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับ
4. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructions Strategies) หมายถึง กระบวนการและวิธีการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางความรู้ และอื่นๆ ตามจุดประสงค์ และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
5. วัสดุ และสื่อการเรียนการสอน (Instructions Media and Materials) หมายถึง เครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุต่างๆ รวมทั้งอุปกรณ์ สื่อทัศนศึกษา ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพ และประสิทธิภาพการเรียนการสอน
6. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลหลักสูตรและการประเมินผล การเรียนการสอน

ลักษณะที่ดีของหลักสูตรควรมีลักษณะ ดังนี้ คือ ตรงตามเป้าหมายของการศึกษาวิชาชีพ นั้นๆ ตรงตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียน ตรงตามความถนัดด้านวิชาเรียนในทุกสาขาวิชา ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม ธุรกิจ ตรงตามลักษณะวิชานั้น มีเนื้อหาของเรื่องที่สมบูรณ์เพียงพอที่จะสอนทำให้ผู้เรียนเจริญงอกงามในทางความคิดทักษะและความพึงพอใจ มีแนวทางสอน และวิธีสอนอย่างเหมาะสม มีความยืดหยุ่น คล่องตัว เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกได้ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองได้ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2542: 97)

จากการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรนับเป็นหัวใจและสำคัญยิ่งต่อการจัดการเรียน การสอน เพราะการจัดการศึกษาจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลักสูตรที่เป็นแนวกำหนด เค้าโครงทั่วไปของเนื้อหาความรู้และสาระวิชาต่างๆ ที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้ ประสบการณ์ เกิดทักษะความสนใจ เจตคติที่ดีต่องานอาชีพ และส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพ ของตน รวมถึงมวลประสบการณ์ ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสมซึ่งช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่ การปฏิบัติได้ ฉะนั้นจึงถือเป็นหน้าที่โดยตรงของสถานศึกษาที่จะต้องส่งเสริมกิจกรรมการเรียน การสอน และการวัดประเมินผลทั้งหลาย ให้สภาพการเรียนการสอนทั้งหลายทั้งภายในและ ภายนอกห้องเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้วางไว้ โดยได้รับความร่วมมือจากหลายๆฝ่ายที่สำคัญจะต้องได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการ เพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมตรงกับความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน

ผู้สอน หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ แนะนำทาง ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ และมีการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดังนั้นผู้สอนคือครู จึงถือว่ามีความสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผล ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมาย และลักษณะของผู้สอนที่ดีในหลายลักษณะ ดังนี้

ครูที่มีประสิทธิภาพเป็นครูที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นผู้ที่ยืนยันแข็ง กล่าวคือ มีความสามารถและกระตือรือร้น ในการเรียนการสอน เป็นคนที่ซื่อสัตย์สุจริต นำไว้วางใจ รักษา สัญญาที่ให้ไว้กับนักเรียนเสมอ เข้าใจนักเรียนได้ดี ควบคุมกิจกรรมในชั้นเรียน โดยการให้ คำแนะนำปรึกษาตลอดจนชี้แจงวัตถุประสงค์และเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายในชั้นเรียน สามารถ ควบคุมชั้นเรียนได้ กระตุ้นให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ให้ความรู้แก่นักเรียนให้ทันกับ ความรู้ใหม่ๆที่เปลี่ยนแปลงเสมอ ตลอดจนเป็นคนที่มียุทธวิธีอันดีด้วย (จิตตชา นิลคำ, 2542: 14)

รุ่ง แก้วแดง (2540: 140-147) ได้เสนอหลักการในการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูยุคใหม่ไว้ว่า ครูควรให้การเรียนเป็นสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้เรียนให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางคือให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งครูจะต้องทำตัวเป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียนด้วย โดยเสนอกระบวนการสอน 10 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การศึกษารวบรวมข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2) การวิเคราะห์เพื่อค้นหาศักยภาพของผู้เรียน
- 3) การร่วมกับผู้เรียนในการสร้างวิสัยทัศน์ 4) การรวมวางแผนการเรียนรู้ 5) การแนะนำช่วยเหลือเรื่องการเรียนรู้ 6) การสรรหาสื่อ และอุปกรณ์ 7) การให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง 8) การเสริมพลังและสร้างกำลังใจ 9) การร่วมการประเมินผล 10) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ครูฝึก หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอน ฝึกอบรมให้กับนักเรียนนักเรียนในสถานประกอบการ ซึ่งประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา (การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี) ครูฝึกอาจเป็นช่างวิศวกร ช่างเทคนิค หรือช่างชำนาญการในสถานประกอบการที่มีความรู้ความสามารถ ในสาขาวิชาที่รับนักเรียนเข้าฝึก มีบุคลิกภาพ และมีเจตคติที่ดีต่อการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น และสามารถเข้ารับการสัมมนาความรู้เกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับสถานศึกษาได้ (สงกรานต์ โปธิภิรมย์, 2545: 30)

จากการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า ครูฝึก อาจเป็นวิศวกร ช่างเทคนิค หรือช่างชำนาญงานในสถานประกอบการและทำหน้าที่สอน ฝึกอบรมให้กับนักเรียน นักเรียนในสถานประกอบการ ซึ่งประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา โดยเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ในสาขาวิชาที่รับนักเรียนเข้าฝึก มีบุคลิกภาพ และเจตคติที่ดีต่อการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่น

รุ่ง แก้วแดง (2540: 60-79) ได้เสนอแนวคิดการปฏิวัติมุมมองที่มีต่อผู้เรียน ผู้เรียนถูกมองว่าเป็น“วัตถุดิบ” ที่ถูกส่งผ่านเข้ากระบวนการผลิตหรือเครื่องจักรทางการศึกษา จนได้ผลผลิตที่เป็นบัณฑิตออกมา และได้ให้ความหมายใหม่ของผู้เรียน คือ ผู้ที่มีสมอง มีสติปัญญา มีความคิด มีความอยากรู้ อยากรเรียน เป็นมนุษย์ที่ประเสริฐและมีศักดิ์ศรี เป็นที่รักของเรา เป็นลูก หลาน หรือศิษย์รัก อนาคตของชาติ ความสามารถในการแข่งขันกับสังคมโลกของประเทศไทยขึ้นอยู่กับผู้เรียนในวันนี้ เป็นตัวของเราเองและทุกคนในสังคม ทุกวัย ทุกกลุ่มเป้าหมาย ตามแนวความคิดเรื่องการศึกษาตลอดชีวิต และเป็น“ลูกค้า” ของครูและสถานศึกษา ผู้ซึ่งมีสิทธิได้รับบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นที่พึงพอใจ สอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของเขา

การสอน คือ การช่วยผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อาจจะใช้วิธีการบอก อธิบาย การสาธิตในบางโอกาสหรือบางจังหวะที่มีความจำเป็น การสอน จะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด อาจจะพิจารณาได้จากนักเรียนที่เกิดการเรียนรู้มากน้อย เพียงใด (ยศ ทรัพย์เย็น, 2537: 5)

สมบุรณ์ สงวนญาติ (2534: 43-44) ได้กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่าง ที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียน ดำเนินไปสู่ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ วัตถุ สิ่งของที่มิได้อยู่ตามธรรมชาติ หรือมนุษย์สร้างขึ้นเอง เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ วิธีการสอนและกิจกรรม ซึ่งได้นำมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้จาก ครูไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเรียนการสอน นอกจากนี้ กิดานันท์ มะลิตอง (2536: 83) ได้ให้ความหมายสื่อการเรียนการสอน หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิทยู โทรทัศน์ วีดีโอ แผนภูมิ ภาพนิ่ง ฯลฯ ซึ่งบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการสอน

สื่อการเรียนการสอนออกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ๆ คือ 1) สื่อประเภทวัสดุ (Materials of software) ได้แก่ สื่อเล็ก (Small Media) ที่ทำหน้าที่เก็บความรู้ในลักษณะของภาพ เสียง และอักษร ในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ หุ่นจำลอง รูปภาพ แผนภูมิ แผนที่ ป้ายนิเทศ फिल्मภาพยนตร์ แผ่นสไลด์ फिल्मสคริป เทปบันทึกเสียง รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ เป็นต้น 2) สื่อประเภทเครื่องมือ อุปกรณ์ (Hardware) ได้แก่ สื่อใหญ่ (Big Media) ที่เป็นตัวกลางหรือทางผ่านของความรู้ที่จะ ถ่ายทอดไปยังผู้เรียน สื่อประเภทนี้ตัวของมันเองแล้วแทบจะไม่มีประโยชน์ในการสื่อความหมาย เลย ถ้าไม่มีความรู้ในรูปแบบต่างๆมาป้อนผ่านเครื่องกลไกเหล่านี้ ดังนั้น สื่อประเภทนี้ จึงจำเป็น ที่ต้องอาศัยสื่อวัสดุ ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องบันทึกเสียง เครื่องรับ วิทยุ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องฉายภาพนิ่ง 3) สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการต่างๆ (Techniques or methods) ตัวกลางในกระบวนการเรียนการสอน บางครั้งจำเป็นต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการต่างๆ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เทคนิค หรือวิธีการได้แก่ การสาธิต การทดลอง การแสดงละคร การศึกษานอกสถานที่ นิทรรศการ ตลอดจนเทคนิค ในการเสนอบทเรียนด้วยการเสนอวัสดุและเครื่องมือ (เอกศักดิ์ บุตรลับ, 2537: 382 - 383)

จากการศึกษาเกี่ยวกับสื่อการสอนข้างต้น สรุปได้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนนอกจาก ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี มีความสามารถในการ เลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมแล้ว สื่อการเรียนการสอนก็ถือว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การเรียนการ

สอนดำเนินไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะสื่อการเรียนการสอน จะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จากการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถนำเรื่องราวหรือสิ่งต่างๆ ที่อยู่ห่างไกลเข้ามาในห้องเรียนได้ ดังนั้นผู้สอนควรมีความสามารถในการใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและผู้เรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิด มองเห็นความสำคัญของเรื่องราว หรือสิ่งที่จะเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะช่วยให้การสอนบรรลุถึงจุดหมายปลายทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนการสอนเป็นวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือสิ่งต่างๆ ที่ช่วยเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิดชวนติดตาม เข้าใจได้ง่าย และรวดเร็วขึ้นรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดหาความรู้ด้วยตนเอง แสวงหาความรู้ใหม่ เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

การวัดผลและประเมินผล เป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญของการจัดการศึกษา เพราะถือเป็นการวัดและการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และยังเป็นตัวบ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนว่า บรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนรายวิชานั้นๆ หรือไม่โดยทั่วไปการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน สามารถกระทำได้หลายรูปแบบ อาทิ การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ หรือตรวจสอบจากการปฏิบัติงานของนักเรียน ซึ่งแสดงถึงความสามารถของผู้เรียน การวัดผลประเมินผล ควรต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูได้มีโอกาสรับปรับปรุงการเรียนการสอนให้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ (2541: 4) ได้กล่าวว่า การวัดและการประเมินผล หมายถึง การประเมินค่าความเจริญก้าวหน้าของนักเรียนต่อจุดประสงค์ของวิชานั้นๆ อย่างมีหลักเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับ เอกศักดิ์ บุตรลับ (2537: 389) ได้ให้ความหมายการวัดว่า เป็นกระบวนการหรือวิธีการใดๆ ที่ได้มาซึ่งจำนวนหนึ่ง ที่มีความหมายแทนขนาดหรือสมรรถภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือของบุคคล โดยอาศัยเครื่องมือต่างๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบ เป็นต้น ซึ่งเครื่องมือนี้จะทำหน้าที่แปลงสมรรถภาพทางนามธรรมให้ออกมาเป็นตัวเลขหรือสัญลักษณ์ใดๆ ก็ได้เพื่อให้ข้อมูลกับสิ่งที่ต้องการจะวัด นอกจากนี้ การวัดและการประเมินผล เป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการเรียนกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งมีลักษณะเป็นรูปธรรม คือ จะแสดงผลของการวัดออกมาเป็นตัวเลข เพื่อแสดงว่า นักเรียนมีความรู้มากน้อยเพียงใดจากที่ได้เรียนไปแล้ว การวัดผลและการประเมินผลจึงเป็นหน้าที่ของครู ที่จะต้องทำการวัดและการประเมินผลการเรียนของนักเรียนว่าได้ผลเพียงใด หรือต้องปรับปรุงแก้ไข ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ย่อมมีส่วนรับผิดชอบในการวัดผลประเมินผล และติดตามผลการสอนของครูว่าเป็นอย่างไร ผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยดูแลและส่งเสริมให้การวัดผลและประเมินผล เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ อย่างไรก็ตาม การวัดและการประเมินผลทางการศึกษาจะบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับ

ครูผู้สอน ซึ่งทำหน้าที่ในการวัดและ ประเมินผลโดยตรง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความ จำเป็นต้องส่งเสริมครูให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวัดผลและประเมินผล เช่น จัดให้มีการประชุม สัมมนาเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมิน (จิตตะชา นิลดำ, 2542: 16 – 17)

การประเมินผลการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การที่ครูจะทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของผู้เรียน ครูจำเป็นต้องใช้เครื่องมือการวัดผลหลายอย่าง ซึ่งครูอาจสร้างขึ้นเองหรือใช้แบบทดสอบมาตรฐานที่ผู้เชี่ยวชาญจัดทำขึ้น ซึ่งแบบทดสอบที่ดีจะต้องวัดสมรรถภาพทางสมองของผู้เรียนในพฤติกรรมต่างๆ ด้าน คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า 2) การประเมินผลความถนัดใน การเรียนรู้เป็นการประเมินความสามารถของบุคคลแต่ละคนว่าจะเรียนรู้วิชาหนึ่งวิชาใดในอนาคตได้สำเร็จและเป็นผลดีหรือไม่ มาตรการต่างๆในการนำไปใช้ การวัดความถนัดในการเรียนรู้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการแนะแนวในการศึกษา (เอกศักดิ์ บุตรลับ, 2537: 393 – 395)

การวัดและการประเมินผลที่ต้องใช้วิธีการสังเกตโดยตรงด้วยการไปดู ไปสัมผัสในการปฏิบัติ แต่การปฏิบัติบางอย่างก็อาจใช้การสังเกตโดยอ้อมได้ ไม่ต้องไปเฝ้าสังเกตขณะปฏิบัติ เพียงใช้การสัมภาษณ์หรือใช้แบบสอบถามก็สามารถวัดได้ การปฏิบัติสามารถวัดออกมาได้ทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ กล่าวคือวัดเชิงคุณภาพจะมุ่งตรวจวัดว่าการปฏิบัตินั้นกระทำอย่างไร ส่วนการวัดเชิงปริมาณก็จะมุ่งตรวจวัดว่าการปฏิบัตินั้นๆ มีมากน้อยเพียงใด ถูกต้องมากน้อยเพียงใด (บุญธรรม กิจปรีดาสุทธิ, 2535: 129 - 135)

จากการศึกษาการวัดและการประเมินผลข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดและการประเมินผลเป็นสิ่งสำคัญในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพราะเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบว่าการเรียนการสอนที่จัดขึ้นประสบผลสำเร็จ หรือบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับใดและช่วยในการตัดสินใจได้อย่างมีหลักเกณฑ์ และสามารถนำผลการประเมินที่ได้ไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สถานประกอบการ หมายถึง สถานที่ประกอบกิจการโดยมีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน เช่น ห้างหุ้นส่วน บริษัท โรงงาน เป็นต้น ซึ่งสถานประกอบการได้เข้าร่วมกันโครงการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานศึกษา ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อให้ผู้สอบระบบทวิภาคี ได้ฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ

เกณฑ์การเลือกสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการทวิภาคี ได้แก่เป็นสถานประกอบการที่มั่นคงซึ่งดำเนินกิจการมาแล้วเป็นเวลานานพอสมควร (ไม่ต่ำกว่า 3 ปี) ซึ่งประกอบธุรกิจเกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิชาชีพโครงการความร่วมมือโดยตรง มีภาพพจน์ในการประกอบธุรกิจที่ดีในสายตาของประชาชนหรือลูกค้าที่มาใช้บริการ ซึ่งเห็นได้ชัดว่ามีการบริหารธุรกิจอย่างเป็นระบบ มีสายการบังคับบัญชาการคมนาคมสะดวกปลอดภัย มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่มีความพร้อมสมบูรณ์ และมีการจัดระบบการทำงานที่มีเป็นระเบียบ มีความปลอดภัยในการทำงานสูง และสิ่งแวดล้อมดี มีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรเพียงพอและทันสมัย มีครูฝึกที่เชี่ยวชาญ มีค่าตอบแทน และสวัสดิการแก่นักเรียนตามสมควร (กรมอาชีวศึกษา, 2538: 30)

สถานประกอบการที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ต้องมีความพร้อม ได้แก่เป็นผู้ประกอบกิจการที่ดำเนินการฝึกอาชีพได้ มีความพร้อมในการฝึกอาชีพตามสาขาวิชานั้น สามารถจัดให้ผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึก ทำหน้าที่ประสานงาน ดูแลการฝึกและสอนอาชีพให้แก่ นักเรียนได้ สามารถจัดสิ่งแวดลอมที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกอาชีพได้ สามารถจัดการฝึกอาชีพได้ตลอดระยะเวลา 3 ปี หรือจนจบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สามารถจัดส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุมสัมมนา กับสถานศึกษาได้ สามารถจัดสวัสดิการตลอดจนมาตรการเกี่ยวกับสวัสดิการให้นักเรียนที่เข้ารับการฝึกได้อยู่ในทำเลที่สามารถติดต่อได้สะดวก กรมอาชีวศึกษา, 2538: 13)

จากการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อให้นักเรียนระบบทวิภาคีได้ฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการนั้น ต้องเป็นสถานประกอบการที่มั่นคง ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิชาชีพในโครงการความร่วมมือโดยตรง มีความพร้อมในการฝึกอาชีพตามสาขาวิชานั้น มีภาพพจน์การประกอบธุรกิจที่ดี มีการบริหารธุรกิจอย่างมีระบบ มีสายการบังคับบัญชา การคมนาคมสะดวก มีระบบสาธารณูปโภค มีความปลอดภัยในการทำงานสูงและสิ่งแวดลอมดี มีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรเพียงพอและทันสมัย มีครูฝึกที่เชี่ยวชาญ มีค่าตอบแทน และสวัสดิการแก่นักเรียนตามสมควร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เสนห์ ศรีวิสัย (2545) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของนักเรียนช่างอุตสาหกรรมที่มีต่อการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี จากการศึกษาวิจัยพบว่า

1. นักเรียนช่างอุตสาหกรรม มีความคิดเห็นต่อการศึกษาระบบทวิภาคีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีการสอน ด้านประเมินผลการสอน และด้านสถานประกอบการมีความคิดเห็นในระดับมาก ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลจากการศึกษาความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ระหว่างการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนช่างอุตสาหกรรมที่มีต่อการศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์กันไปในทางลบ เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในกลุ่มของผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียนกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และความสัมพันธ์เป็นไปในทางบวกและลบ

มาลี ทักษะกรวงศ์ (2541) ได้ทำการวิจัย ความคิดเห็นของช่างอุตสาหกรรมที่มีต่อการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยเทคนิค ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรม มีความคิดเห็นด้วยกับการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินผลการสอน และด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิคที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นด้วยกับการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยรวมแตกต่างกันโดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิธีการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีอายุ 26 ปี มีความคิดเห็นด้วยมากกว่านักเรียนที่มีอายุ 15-25 ปี

3. นักเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิคที่มีสาขาวิชาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่เข้าเรียนสาขาวิชาช่างไฟฟ้ามีความคิดเห็นด้วยมากกว่านักเรียนที่เรียนสาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านวิธีการสอน ด้านวิธีการประเมินผลการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 และด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

4. นักเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิคที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยรวมแตกต่างกันโดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความคิดเห็นด้วยมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

5. นักเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิคมีรายได้ต่างกันระยะเวลาทำงานแตกต่างกัน ลักษณะการจบ ม.3 แตกต่างกับ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนระบบทวิภาคี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ

6. นักเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรม มีปัญหาในสถานศึกษา คือ การเรียนวิชาชีพไม่ให้ความสำคัญทางทฤษฎีช่างทำให้ไม่สามารถนำไปปฏิบัติงานได้ ครูเข้าสอนไม่ตรงเวลาและไม่ใคร่เข้าสอนนักเรียน ครูขาดการใช้เทคนิคการสอนและแรงจูงใจในการเรียน เครื่องมือ เครื่องจักรมีชำรุดไม่ทันสมัย ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ครูมักให้คะแนนเก็บน้อยในรายวิชาที่สอน นักเรียนไม่ใคร่เข้าร่วมกิจกรรม

7. นักเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรมมีข้อเสนอแนะในสถานศึกษา คือ ควรมีทฤษฎีหลักที่เสริมงานปฏิบัติ เช่น ความถนัดทางช่าง คณิตศาสตร์ช่าง อังกฤษช่าง ก่อนส่งเข้าไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ครูควรเอาใจใส่ต่อการสอน เข้าสอนให้ตรงเวลาและให้ความสนใจนักเรียน ครูควรสอนซ้ำและย้ำหรือทบทวนเนื้อหาให้ชัดเจน ควรเร่งดำเนินการซ่อมบำรุงเครื่องจักร หรือจัดซื้อให้เพียงพอ ควรมีคะแนนเก็บให้นักเรียนมากขึ้น ควรให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรม

8. นักเรียนช่างอุตสาหกรรมมีปัญหาในสถานประกอบการ คือ ไม่สามารถจัดการฝึกให้นักเรียนได้ครอบคลุมตามเนื้อหาหลักสูตร ครูฝึกไม่สอนงาน ไม่มีเวลาให้นักเรียน ครูฝึกไม่สนใจสอนและไม่อธิบายหรือแนะนำทฤษฎีก่อนลงปฏิบัติ ไม่มีอุปกรณ์เครื่องมือให้นักเรียนฝึกเพียงพอ ไม่มีเกณฑ์การประเมินผลที่แน่นอน เลิกงานไม่ตรงเวลา

9. นักเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรมมีข้อเสนอแนะในสถานประกอบการ คือ สถานศึกษาควรทำความเข้าใจกับสถานประกอบการเพื่อจัดระบบหมุนเวียนในการฝึก ครูฝึกควรให้เวลากับนักเรียน โดยสอนหรือแนะนำบ้าง ควรอธิบายรายละเอียดและแนะนำทฤษฎีการสอนก่อนการปฏิบัติงาน ควรจัดหาอุปกรณ์ให้นักเรียนฝึกโดยเฉพาะควรกำหนดเกณฑ์การประเมินผลให้ชัดเจน ควรเลิกงานให้ตรงเวลา

ปรีดี เกตุทอง (2543) ได้ศึกษาวิจัยความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของนักเรียนของระบบทวิภาคี สาขาวิชาเครื่องยนต์ วิทยาลัยเทคนิคตรัง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูฝึกส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่านักเรียนระบบทวิภาคี สาขาวิชาช่างยนต์ มีความรู้ทางวิชาการด้านความรู้ทั่วไปและความรู้เกี่ยวกับการซ่อมบำรุงเครื่องยนต์ อยู่ในเกณฑ์ดี แต่ด้านความรู้พิเศษ ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ แลภาษาอังกฤษ อยู่ในเกณฑ์ต่ำส่วนความรู้เกี่ยวกับเครื่องยนต์อยู่ในระดับพอใช้

2. ครูฝึกส่วนใหญ่มีความเห็นว่านักเรียนระบบทวิภาคี สาขาวิชาช่างยนต์ มีทักษะความสามารถในการปฏิบัติงานทั้งทักษะทางช่างยนต์ และการซ่อมบำรุงยานยนต์ อยู่ในเกณฑ์ดี แต่ทักษะด้านการจัดการ ด้านภาษาอังกฤษและด้านคอมพิวเตอร์อยู่ในเกณฑ์ต่ำ

3. ครูฝึกส่วนใหญ่มีความเห็นว่านักเรียนระบบทวิภาคี สาขาวิชาช่างยนต์ มีกิจนิสัยด้านความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานประกอบการ กิริยามารยาท และด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในเกณฑ์ดี ด้านความกระตือรือร้นอยู่ในระดับเป็นที่พึงพอใจ แต่ด้านปฏิภาณไหวพริบอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

4. ครูฝึกของสถานประกอบการมีข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของนักเรียนระบบทวิภาคี คือ สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการทฤษฎีและทักษะเบื้องต้นเกี่ยวกับงานช่างยนต์ให้เพียงพอก่อนที่จะส่งนักเรียนเข้าไปฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการและควรจัดแผนการเรียนให้มีความต่อเนื่องอย่างเพียงพอเพื่อความสะดวกในการวางแผนการฝึก และการบริหารบุคคลของสถานประกอบการ

สุวัฒน์ ศรีสัมฤทธิ์ (2545) ได้ทำควมวิจัยความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม ที่มีต่อการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้เรียน และผู้สอนแผนกวิชาช่างกลโรงงาน ที่มีต่อการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยรวมและรายด้าน คือด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษาและด้านการฝึกงานในสถานประกอบการ อยู่ในระดับมาก
2. ความพึงพอใจของผู้เรียนแผนกวิชาช่างยนต์ ที่มีต่อการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยรวมและรายด้าน คือด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษาและด้านการฝึกงานในสถานประกอบการการอยู่ในระดับมากส่วนผู้สอนแผนกวิชาช่างยนต์มีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
3. ผู้เรียนแผนกวิชาช่างกลโรงงาน และ แผนกวิชาช่างยนต์มีความพึงพอใจต่อการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยรวมและรายด้านการฝึกงานในสถานประกอบการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้เรียนแผนกวิชาช่างยนต์มีความพึงพอใจสูงกว่าผู้เรียนแผนกวิชาช่างกลโรงงาน ส่วนด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผู้เรียนทั้งสองแผนกมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน
4. ผู้สอนแผนกวิชาช่างกลโรงงาน และ แผนกวิชาช่างยนต์มีความพึงพอใจต่อการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยรวมและรายด้านคือด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษาและด้านการฝึกงานในสถานประกอบการไม่แตกต่างกัน

สงกรานต์ โพธิ์กรมย์ (2545) ได้ทำการวิจัยการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี แผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ผลการค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีสภาพการปฏิบัติค่านักเรียนอยู่ในระดับมาก และปัญหาด้านนักเรียนอยู่ในระดับน้อย
2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามครูผู้สอนในสถานศึกษา และครูฝึกในสถานประกอบการ พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามครูผู้สอนในสถานศึกษา และครูฝึกในสถานประกอบการ พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามผู้บริหารในสถานศึกษา และผู้บริหารในสถานประกอบการ พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ผลการเปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามผู้บริหารในสถานศึกษา และผู้บริหารในสถานประกอบการ พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นิลวรรณ อมรปิยะพงศ์ (2544) ได้ทำการวิจัยปัญหาการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาธุรกิจค้าปลีก วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. นักเรียนที่ระดับชั้นต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อารีย์ ขุนจิต (2545) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแผนการเรียนพาณิชยกรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพุทธจักรวิทยา ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนแผนการเรียนพาณิชยกรรม ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และรวมทุกด้านอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

2. ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแผนการเรียนพาณิชยกรรมทั้งโดยรวมแล้ว รายด้านของนักเรียน จำแนกตามเพศ ระดับชั้น ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และอาชีพของผู้ปกครอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ (2544) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตระดับชั้นปริญญาตรีที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตระดับปริญญาตรีมีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อการสอน และการประเมินผล มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. นิสิตชั้นปีต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรธุรกิจศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อการสอน และด้านการประเมินผล โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนรายด้าน ด้านหลักสูตรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการเรียนการสอน และด้านอาจารย์ผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านสื่อการสอนและด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นิติระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรธุรกิจศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อการสอน และด้านการประเมินผล โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีในวิทยาลัยที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษา ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารที่มีหน้าที่กำกับดูแลการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี จำนวน 19 คน ประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ กาญจนานิเทศวิทยาลัยช่างทองหลวง และวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี วิทยาลัยละ 3 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการวิทยาลัยฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าสาขางานเครื่องประดับอัญมณี รวม 9 คน (ตารางที่ 1)

1.2 ผู้บริหารสถานประกอบการของ บริษัทแพนด้า จิวเวลรี่จำกัด (มหาชน) บริษัทภักดี แฟคทอรีจำกัด บริษัทบิวตี้เจมส์ แฟคทอรีจำกัด บริษัท พรีเมียมเพอร์สโตน จำกัด และบริษัท เอสโก้ เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด บริษัทละ 2 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร และหัวหน้าครูฝึก รวม 10 คน (ตารางที่ 1)

2. ครูผู้สอนและครูฝึกที่ทำการสอนผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 91 คน ประกอบด้วย

2.1 ครูผู้สอนของวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ กาญจนานิเทศวิทยาลัย
ช่างทองหลวง และวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี จำนวน 26 คน (ตารางที่ 1)

2.2 ครูฝึกของบริษัทแพนด้า จิวเวลรี่จำกัด (มหาชน) บริษัทภักดี แฟคทอรีจำกัด
บริษัทบิวตี้เจมส์ แฟคทอรีจำกัด บริษัท พร็อพเพอร์ตี้สโตน จำกัด และบริษัท เอสโก้ เอ็นเตอร์ไพรส์
จำกัด จำนวน 65 คน (ตารางที่ 1)

3. ผู้เรียนที่กำลังเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ของวิทยาลัยศิลปหัตถกรรม
กรุงเทพ กาญจนานิเทศวิทยาลัย ช่างทองหลวง และวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี จำนวน 264 คน
(ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลประชากรที่ทำการวิจัย

สถานศึกษา	จำนวนประชากร (คน)				
	ผู้บริหารใน สถานศึกษา	ผู้บริหารใน สถาน ประกอบการ	ครูฝึก	ครูผู้สอน	ผู้เรียน
วิทยาลัย ศิลปหัตถกรรม กรุงเทพ	3	2	20	5	42
กาญจนานิเทศวิทยาลัย ช่างทองหลวง	3	6	29	14	158
วิทยาลัยเทคนิคสุรนารี	3	2	16	7	63
รวม	9	10	65	26	264
	19		91		
รวมทั้งหมด	374				

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส สถานภาพในการทำงาน ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี ซึ่งแบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ชุดที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนและครูฝึก ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส สถานภาพในการทำงาน ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี ซึ่งแบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ชุดที่3 ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน ประกอบด้วย เพศ อายุ
คะแนนเฉลี่ยสะสม อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา สถานภาพของบิดา-มารดา ผู้ปกครองของ
ผู้เรียน จำนวนสมาชิกภายในครอบครัวของผู้เรียน เหตุผลที่ผู้เรียนเข้าศึกษาในระบบทวิภาคี
ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา มารดา และผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียน
การสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี ซึ่งแบบสอบถามนี้มีลักษณะ
เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ
น้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของ
แบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามฉบับร่างไปขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากประธานและกรรมการ
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำเสนอแนะมาทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความชัดเจน ถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา พร้อมข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์

4. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือราชการเรื่องขอความร่วมมือการเก็บข้อมูลงานวิจัยจากภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อขอความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยที่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. ขออนุญาตจากหัวหน้าสถานศึกษาที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ กาญจนานิเทศวิทยาลัย ช่างทองหลวง และวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความอนุเคราะห์จากรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และจากหัวหน้าสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของแต่ละสถานศึกษา ระหว่างวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2553 ถึง วันที่ 9 มีนาคม 2553

4. รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากผู้บริหาร 19 ชุด ครูผู้สอนและครูฝึก 91 ชุด และผู้เรียน 264 ชุด รวมทั้งหมด 374 ชุด ตรวจสอบแล้วเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 374 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

5. รวบรวมแบบสอบถามนำมาใช้ในการวิจัยเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถามทั้ง 3 ชุดโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อ การวิจัยสังคมศาสตร์ คำนวณหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปตาราง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี ในมุมมองของผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูฝึก และผู้เรียนโดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปตาราง เพื่อแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (เพ็ญแข แสงแก้ว, 2538: 80-86)

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ระบบทวิภาคีในระดับน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ระบบทวิภาคีในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ระบบทวิภาคีในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ระบบทวิภาคีในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ระบบทวิภาคีในระดับมากที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

การศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับ
อัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลงานวิจัย
ที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิ
ภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นำเสนอผลงานวิจัย เป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร

ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารที่เป็นประชากรจำนวน 19 คน เกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพการสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

เพศของผู้บริหาร ผู้บริหาร จำนวนทั้งหมด 19 คน พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 52.6 และเป็นเพศหญิง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 (ตารางที่ 2)

วุฒิการศึกษา ผู้บริหารมากกว่าครึ่งมีวุฒิดการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 57.9 ได้รับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 และมีจำนวน 2 คน ที่มีวุฒิดการศึกษต่ำกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 10.5 (ตารางที่ 2)

สถานภาพการสมรส ผู้บริหารส่วนใหญ่สมรสแล้ว จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 78.9 และ ที่เหลือเป็นโสด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร

(N = 19)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศของผู้บริหาร		
ชาย	10	52.6
หญิง	9	47.4
รวม	19	100.0
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	11	57.9
ปริญญาโท	6	31.6
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	10.5
รวม	19	100.0

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(N = 19)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพการสมรส		
สมรส	15	78.9
โสด	4	21.1
รวม	19	100.0

อายุของผู้บริหาร ผู้บริหารมีอายุเฉลี่ย 47.53 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 7.11 มีอายุน้อยที่สุด 37 ปี และอายุสูงสุด 60 ปี (ตารางที่ 3)

ประสบการณ์ในการทำงาน ผู้บริหารมีประสบการณ์ในการทำงาน เฉลี่ย 15.79 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 7.49 ผู้บริหารมีประสบการณ์ในการทำงานน้อยที่สุด 1 ปี และประสบการณ์ในการทำงาน สูงสุด 29 ปี (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร

(N = 19)

รายการ	μ	σ	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
อายุของผู้บริหาร	47.53	7.11	60	37
ประสบการณ์ในการทำงาน	15.79	7.49	29	1

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นำเสนอผลงานวิจัย เป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน
3. ด้านการวัดและประเมินผล
4. ด้านสถานประกอบการ

ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
 สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
 ในภาพรวมมีความคิดเห็นที่เหมาะสมในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า มีความคิดเห็น
 ในระดับมากที่สุด คือ ด้านสถานประกอบการ ($\mu = 4.35$) และด้านหลักสูตร ($\mu = 4.32$)
 ส่วนความคิดเห็นในระดับมาก คือ ด้านการวัดและประเมินผล ($\mu = 4.17$) ด้านสื่อและอุปกรณ์
 การสอน ($\mu = 4.14$) (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
 สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การอาชีวศึกษา

(N = 19)

การจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านสถานประกอบการ	4.35	0.74	มากที่สุด
2. ด้านหลักสูตร	4.32	0.65	มากที่สุด
3. ด้านการวัดและประเมินผล	4.17	0.65	มาก
4. ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน	4.14	1.02	มาก
รวม	4.24	0.66	มากที่สุด

ผลการศึกษาทางด้าน พบว่า

ด้านหลักสูตร ผู้บริหารมีความคิดเห็นด้านหลักสูตรว่าเหมาะสมในระดับมากที่สุด
 ทุกรายการ เรียงตามลำดับดังนี้ การเน้นภาคปฏิบัติทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติงานได้จริง
 ($\mu = 4.47$) ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนในหลักสูตรไปประกอบอาชีพได้ ($\mu = 4.37$) หลักสูตร
 เป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการ ($\mu = 4.37$) เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสม
 ($\mu = 4.26$) เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับการทำงานจริงของผู้เรียน ($\mu = 4.26$)
 หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ($\mu = 4.26$) ระยะเวลาในการเรียน
 การสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่กำหนด ($\mu = 4.21$) (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษาในด้านหลักสูตร โดยจำแนกเป็นรายชื่อ

(N = 19)

ความคิดเห็นด้านหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					ระดับความ		คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	μ	σ	
1. การเน้นภาคปฏิบัติทำ ให้ผู้เรียนเกิดทักษะใน การปฏิบัติงานได้จริง	12 (63.2)	5 (26.2)	1 (5.3)	1 (5.3)	-	4.47	0.84	มากที่สุด
2. ผู้เรียนสามารถนำ ความรู้ที่เรียนในหลักสูตร ไปประกอบอาชีพได้	10 (52.6)	6 (31.6)	3 (15.8)	-	-	4.37	0.76	มากที่สุด
3. หลักสูตรเป็นไปตาม ความต้องการของ สถานประกอบการ	10 (52.6)	6 (31.6)	3 (15.8)	-	-	4.37	0.76	มากที่สุด
4. เนื้อหาของหลักสูตรมี ความเหมาะสม	8 (42.1)	8 (42.1)	3 (15.8)	-	-	4.26	0.73	มากที่สุด
5. เนื้อหาวิชาในหลักสูตร สอดคล้องกับการทำงาน จริงของผู้เรียน	9 (47.4)	7 (36.8)	2 (10.5)	1 (5.3)	-	4.26	0.87	มากที่สุด
6. หลักสูตรสอดคล้องกับ ความต้องการของ ตลาดแรงงาน	8 (42.1)	8 (42.1)	3 (15.8)	-	-	4.26	0.73	มากที่สุด
7. ระยะเวลาในการเรียน การสอนเหมาะสมกับ เนื้อหาวิชาที่กำหนด	6 (31.6)	11 (57.9)	2 (10.5)	-	-	4.21	0.63	มากที่สุด

ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ผู้บริหารมีความคิดเห็นด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนว่าเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุดโดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในสภาพดีใช้งานได้ ($\mu = 4.21$) ส่วนความคิดเห็นในระดับมาก คือ มีอุปกรณ์การสอนพอเพียงกับผู้เรียน ($\mu = 4.16$) มีวัสดุฝึกพอเพียงกับการเรียนการสอน ($\mu = 4.16$) มีสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ($\mu = 4.11$) มีอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย ($\mu = 4.05$) (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษาด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน โดยจำแนกเป็นรายชื่อ

(N = 19)

ความคิดเห็นด้านสื่อและ อุปกรณ์การสอน	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					ระดับความ		คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	μ	σ	
1. เครื่องมือที่ใช้ในการ จัดการเรียนการสอนอยู่ ในสภาพดีใช้งานได้	11 (57.9)	1 (5.3)	7 (36.8)	-	-	4.21	0.98	มาก ที่สุด
2. มีอุปกรณ์การสอน พอเพียงกับผู้เรียน	11 (57.9)	1 (5.3)	6 (31.5)	1 (5.3)	-	4.16	1.07	มาก
3. มีวัสดุฝึกพอเพียงกับ การเรียนการสอน	11 (57.9)	2 (10.5)	4 (21.1)	2 (10.5)	-	4.16	1.12	มาก
4. มีสื่อการสอนที่ เหมาะสมกับเนื้อหา	9 (47.4)	5 (26.3)	3 (15.8)	2 (10.5)	-	4.11	1.05	มาก
5. มีอุปกรณ์การสอน ที่ทันสมัย	9 (47.4)	4 (21.1)	4 (21.1)	2 (10.4)	-	4.05	1.08	มาก

ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารมีความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลว่าเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดคือ การวัดผลมีความยุติธรรม ($\mu = 4.26$) การวัดผลมีความเหมาะสม ($\mu = 4.21$) ข้อสอบครอบคลุมเนื้อหาวิชา ($\mu = 4.21$) การประเมินผลมีความโปร่งใส ($\mu = 4.21$) ส่วนความคิดเห็นในระดับมาก คือ เกณฑ์การวัดผล

และการประเมินผลมีความชัดเจน ($\mu = 4.11$) ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ($\mu = 4.11$) ครูประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ($\mu = 4.11$) (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
 สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การอาชีวศึกษาด้านการวัดและประเมินผลโดยจำแนกเป็นรายชื่อ

(N = 19)

ความคิดเห็นด้าน การวัดและประเมินผล	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความ ความเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. การวัดผลมีความ ยุติธรรม	7 (36.8)	10 (52.6)	2 (10.5)	-	-	4.26	0.65	มากที่สุด
2. การวัดผลมีความ เหมาะสม	6 (31.6)	11 (57.9)	2 (10.5)	-	-	4.21	0.63	มากที่สุด
3. ข้อสอบครอบคลุม เนื้อหาวิชา	6 (31.6)	11 (57.9)	2 (10.5)	-	-	4.21	0.63	มากที่สุด
4. การประเมินผลมี ความโปร่งใส	7 (36.8)	9 (47.4)	3 (15.8)	-	-	4.21	0.71	มากที่สุด
5. เกณฑ์การวัดและ การประเมินผลมีความ ชัดเจน	7 (36.8)	7 (36.8)	5 (26.3)	-	-	4.11	0.81	มาก
6. ครูใช้วิธีการวัดและ ประเมินผลที่ หลากหลาย	6 (31.6)	9 (47.4)	4 (21.1)	-	-	4.11	0.74	มาก
7. ครูประเมินผลได้ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	6 (31.6)	9 (47.4)	4 (21.1)	-	-	4.11	0.74	มาก

ด้านสถานประกอบการ ผู้บริหารมีความคิดเห็นด้านสถานประกอบการว่าเหมาะสมในระดับมากที่สุดทุกรายการ เรียงตามลำดับดังนี้ มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ ($\mu = 4.53$) มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการใช้อุปกรณ์การฝึกที่ปลอดภัย ($\mu = 4.47$) มีอุปกรณ์ทันสมัย ($\mu = 4.42$) มีการจัดสวัสดิการให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม ($\mu = 4.42$) มีอุปกรณ์พอเพียงต่อการฝึกปฏิบัติงาน ($\mu = 4.37$) มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเป็นประจำ ($\mu = 4.37$) ผู้เรียนได้คำตอบแทนจากการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ($\mu = 4.37$) มีการจัดอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ ($\mu = 4.26$) มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.26$) มีการจัดระบบความปลอดภัยในการทำงาน ($\mu = 4.26$) มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการทำงาน ($\mu = 4.26$) มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ($\mu = 4.21$) (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านสถานประกอบการ โดยจำแนกเป็นรายข้อ

(N = 19)

ความคิดเห็นด้าน สถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. มีคุณค่าต่อการเรียนรู้	12 (63.2)	5 (26.3)	2 (10.5)	-	-	4.53	0.70	มากที่สุด
2. มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการใช้อุปกรณ์การฝึกที่ปลอดภัย	12 (63.1)	5 (26.3)	1 (5.3)	1 (5.3)	-	4.47	0.84	มากที่สุด
3. มีอุปกรณ์ทันสมัย	12 (63.1)	4 (21.1)	2 (10.5)	1 (5.3)	-	4.42	0.90	มากที่สุด
4. มีการจัดสวัสดิการให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม	11 (57.9)	5 (26.3)	3 (15.8)	-	-	4.42	0.77	มากที่สุด
5. มีอุปกรณ์พอเพียงต่อการฝึกปฏิบัติงาน	11 (57.9)	5 (26.3)	2 (10.5)	1 (5.3)	-	4.37	0.90	มากที่สุด
6. มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเป็นประจำ	11 (57.8)	4 (21.1)	4 (21.1)	-	-	4.37	0.83	มากที่สุด

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(N = 19)

ความคิดเห็นด้าน สถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความ ความเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
7. ผู้เรียนได้ค่าตอบแทน จากการปฏิบัติงาน อย่างเหมาะสม	9 (47.4)	8 (42.1)	2 (10.5)	-	-	4.37	0.68	มากที่สุด
8. มีการจัดอาคารสถานที่ อย่างเป็นระบบ	9 (47.4)	6 (31.5)	4 (21.1)	-	-	4.26	0.81	มากที่สุด
9. มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน	10 (52.6)	5 (26.3)	3 (15.8)	1 (5.3)	-	4.26	0.93	มากที่สุด
10. มีการจัดระบบความ ปลอดภัยในการทำงาน	10 (52.6)	4 (21.1)	5 (26.3)	-	-	4.26	0.87	มากที่สุด
11. มีการกำหนด ข้อปฏิบัติในการทำงาน	10 (52.6)	4 (21.1)	5 (26.3)	-	-	4.26	0.87	มากที่สุด
12. มีการบริหารงาน อย่างเป็นระบบ	10 (52.6)	4 (21.1)	4 (21.1)	1 (5.2)	-	4.21	0.98	มากที่สุด

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนและครูฝึก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนและครูฝึก

เพศ ครูผู้สอนและครูฝึก จำนวนทั้งหมด 91 คน พบว่า เป็นเพศชาย จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 และเป็นเพศหญิง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 (ตารางที่ 9)

วุฒิการศึกษา ครูผู้สอนและครูฝึกมากกว่าครึ่งจบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 มี 2 ใน 5 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 และที่เหลือจำนวน 2 คนจบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 2.2 (ตารางที่ 9)

สถานภาพการทำงาน เป็นครูฝึกในสถานประกอบการ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 71.4 และครูผู้สอนในสถานศึกษา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 (ตารางที่ 9)

สถานภาพการสมรส มีครูผู้สอนและครูฝึกมากกว่าครึ่งที่สมรสแล้ว จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 โสดจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 40.7 และหย่าร้างจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนและครูฝึก

(N = 91)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	49	53.8
หญิง	42	46.2
รวม	91	100.0
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	51	56.0
ปริญญาตรี	38	41.8
ปริญญาโท	2	2.2
รวม	91	100.0

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(N = 91)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพการทำงาน		
ครูฝึก	65	71.4
ครูผู้สอน	26	28.6
รวม	91	100.0
สถานภาพการสมรส		
สมรส	51	56.0
โสด	37	40.7
หย่าร้าง	3	3.3
รวม	91	100.0

อายุของครูผู้สอนและครูฝึก ครูผู้สอนและครูฝึก มีอายุเฉลี่ย 37.64 ปี มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 8.23 มีอายุต่ำสุด 26 ปี และอายุสูงสุด 60 ปี (ตารางที่ 10)

ประสบการณ์ในการทำงาน ครูผู้สอนและครูฝึก มีอายุการทำงานเฉลี่ย 13.03 ปี มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 8.97 มีอายุการทำงานต่ำสุด 1 ปี และอายุการทำงานสูงสุด 39 ปี (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนและครูฝึก

(N = 91)

รายการ	μ	σ	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
อายุของครูผู้สอนและครูฝึก	37.64	8.23	60	26
ประสบการณ์ในการทำงาน	13.03	8.97	39	1

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นำเสนอผลงานวิจัย เป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านผู้เรียน
3. ด้านสื่อและอุปกรณ์ การสอน
4. ด้านการวัดและประเมินผล
5. ด้านสถานประกอบการ

ความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกรายการ เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านหลักสูตร ($\mu = 4.09$) ด้านสถานประกอบการ ($\mu = 4.06$) ด้านการวัดและประเมินผล ($\mu = 4.05$) ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ($\mu = 3.82$) ด้านผู้เรียน ($\mu = 3.72$) (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(N=91)

การจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านหลักสูตร	4.09	0.56	มาก
2. ด้านสถานประกอบการ	4.06	0.65	มาก
3. ด้านการวัดและประเมินผล	4.05	0.54	มาก
4. ด้านสื่อและอุปกรณ์ การสอน	3.82	0.71	มาก
5. ด้านผู้เรียน	3.72	0.65	มาก
รวม	3.95	0.48	มาก

ผลการศึกษารายด้าน พบว่า

ด้านหลักสูตร ครูผู้สอนและครูฝึกมีความคิดเห็นด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนในหลักสูตรไปประกอบอาชีพได้ ($\mu = 4.38$) การเน้นภาคปฏิบัติทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติงานได้จริง ($\mu = 4.32$) ส่วนมีความคิดเห็นในระดับมาก คือ หลักสูตรเป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการ ($\mu = 4.18$) เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับการทำงานจริงของผู้เรียน ($\mu = 4.11$) หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ($\mu = 4.09$) เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสม ($\mu = 3.85$) ระยะเวลาในการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่กำหนด ($\mu = 3.73$) (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านหลักสูตรโดยจำแนกเป็นรายข้อ

(N = 91)								
ความคิดเห็นด้าน หลักสูตร	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความคิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ผู้เรียนสามารถนำ ความรู้ที่เรียนใน หลักสูตรไปประกอบ อาชีพได้	46 (50.5)	34 (37.4)	11 (12.1)	-	-	4.38	0.70	มากที่สุด
2. การเน้นภาคปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ใน การปฏิบัติงาน ได้จริง	39 (42.8)	42 (46.2)	10 (11.0)	-	-	4.32	0.67	มากที่สุด
3. หลักสูตรเป็นไป ตามความต้องการของ สถานประกอบการ	32 (35.2)	43 (47.2)	16 (17.6)	-	-	4.18	0.71	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

(N = 91)

ความคิดเห็น ด้านหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
4. เนื้อหาวิชาใน หลักสูตรสอดคล้องกับ การทำงานจริงของ ผู้เรียน	33 (36.3)	38 (41.7)	17 (18.7)	3 (3.3)	-	4.11	0.82	มาก
5. หลักสูตรสอดคล้อง กับความต้องการของ ตลาดแรงงาน	29 (31.8)	42 (46.2)	19 (20.9)	1 (1.1)	-	4.09	0.76	มาก
6. เนื้อหาของ หลักสูตรมีความ เหมาะสม	16 (17.6)	47 (51.6)	26 (28.6)	2 (2.2)	-	3.85	0.73	มาก
7. ระยะเวลาในการ เรียนการสอน เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชาที่กำหนด	14 (15.4)	45 (49.5)	25 (27.5)	7 (7.6)	-	3.73	0.82	มาก

ด้านผู้เรียน ครูผู้สอนและครูฝึกมีความคิดเห็นด้านผู้เรียนว่าเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ ($\mu = 4.23$) ส่วนความคิดเห็นในระดับมาก คือ ผู้เรียนสามารถทำงานได้จริง ($\mu = 4.13$) ผู้เรียนสามารถพัฒนางานอาชีพได้ ($\mu = 4.05$) ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ($\mu = 3.98$) ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เครื่องมืออย่างปลอดภัย ($\mu = 3.79$) ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติงาน ($\mu = 3.75$) ผู้เรียนมีความประณีตในการทำงาน ($\mu = 3.70$) ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ ($\mu = 3.64$) ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในการทำงาน ($\mu = 3.62$) ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ($\mu = 3.59$) ผู้เรียนมีความรักต่อหน่วยงาน ($\mu = 3.57$) ผู้เรียนมีความขยันอดทน ($\mu = 3.56$) ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานทางอาชีพ ($\mu = 3.55$) ผู้เรียนมีความตรงต่อเวลาในการเข้าทำงาน ($\mu = 3.53$) ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา ($\mu = 3.47$) ผู้เรียนมีความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน ($\mu = 3.42$) (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านผู้เรียน โดยจำแนกเป็นรายข้อ

(N = 91)

ความคิดเห็นด้านผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความคิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้	35 (38.5)	43 (47.2)	12 (13.2)	1 (1.1)	-	4.23	0.72	มากที่สุด
2. ผู้เรียนสามารถทำงานได้จริง	30 (33.0)	45 (49.4)	14 (15.4)	2 (2.2)	-	4.13	0.75	มาก
3. ผู้เรียนสามารถพัฒนางานอาชีพได้	26 (28.6)	46 (50.5)	17 (18.7)	2 (2.2)	-	4.05	0.75	มาก
4. ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	22 (24.2)	47 (51.6)	20 (22.0)	2 (2.2)	-	3.98	0.75	มาก
5. ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เครื่องมืออย่างปลอดภัย	17 (18.7)	47 (51.6)	20 (22.0)	5 (5.5)	2 (2.2)	3.79	0.89	มาก
6. ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติงาน	19 (20.8)	37 (40.7)	29 (31.9)	5 (5.5)	1 (1.1)	3.75	0.89	มาก
7. ผู้เรียนมีความประณีตในการทำงาน	14 (15.4)	43 (47.3)	29 (31.8)	3 (3.3)	2 (2.2)	3.70	0.85	มาก
8. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่	12 (13.2)	43 (47.3)	29 (31.8)	5 (5.5)	2 (2.2)	3.64	0.86	มาก
9. ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในการทำงาน	14 (15.4)	41 (45.1)	27 (29.6)	5 (5.5)	4 (4.4)	3.62	0.96	มาก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

(N = 91)

ความคิดเห็นด้านผู้เรียน	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					ระดับความ		ความคิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	μ	σ	
10. ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ	10 (11.0)	41 (45.1)	33 (36.2)	7 (7.7)	-	3.59	0.79	มาก
11. ผู้เรียนมีความรักต่อหน่วยงาน	8 (8.8)	45 (49.5)	29 (31.8)	9 (9.9)	-	3.57	0.79	มาก
12. ผู้เรียนมีความขยันอดทน	15 (16.5)	37 (40.7)	28 (30.8)	6 (6.5)	5 (5.5)	3.56	1.02	มาก
13. ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานทางอาชีพ	14 (15.4)	35 (38.5)	31 (34.1)	9 (9.9)	2 (2.1)	3.55	0.95	มาก
14. ผู้เรียนมีความตรงต่อเวลาในการเข้าทำงาน	17 (18.7)	32 (35.2)	29 (31.8)	8 (8.8)	5 (5.5)	3.53	1.07	มาก
15. ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา	11 (12.1)	35 (38.5)	34 (37.3)	8 (8.8)	3 (3.3)	3.47	0.94	มาก
16. ผู้เรียนมีความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน	14 (15.4)	31 (34.1)	30 (33.0)	11 (12.1)	5 (5.4)	3.42	1.07	มาก

ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ครูผู้สอนและครูฝึกมีความคิดเห็นด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนว่าเหมาะสมในระดับมากทุกรายการ เรียงตามลำดับดังนี้ มีวัสดุฝึกพอเพียงกับการเรียนการสอน ($\mu = 3.92$) เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในสภาพดีใช้งานได้ ($\mu = 3.89$) มีอุปกรณ์การสอนพอเพียงกับผู้เรียน ($\mu = 3.84$) มีสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ($\mu = 3.80$) มีอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย ($\mu = 3.65$) (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนโดยจำแนกเป็นรายชื่อ

(N = 91)

ความคิดเห็นด้านสื่อ และอุปกรณ์การสอน	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. มีวัสดุฝึกพอเพียง กับการเรียนการสอน	23 (25.3)	41 (45.1)	25 (27.4)	1 (1.1)	1 (1.1)	3.92	0.82	มาก
2. เครื่องมือที่ใช้ใน การจัดการเรียน การสอนอยู่ใน สภาพดีใช้งานได้	21 (23.1)	41 (45.1)	28 (30.7)	-	1 (1.1)	3.89	0.80	มาก
3. มีอุปกรณ์การสอน พอเพียงกับผู้เรียน	23 (25.3)	34 (37.3)	31 (34.1)	2 (2.2)	1 (1.1)	3.84	0.87	มาก
4. มีสื่อการสอนที่ เหมาะสมกับเนื้อหา	14 (15.4)	49 (53.8)	25 (27.5)	2 (2.2)	1 (1.1)	3.80	0.76	มาก
5. มีอุปกรณ์การสอน ที่ทันสมัย	14 (15.4)	36 (39.6)	37 (40.7)	3 (3.2)	1 (1.1)	3.65	0.82	มาก

ด้านการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนและครูฝึกมีความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผล
ว่าเหมาะสมในระดับมากทุกรายการ เรียงตามลำดับดังนี้ การประเมินผลมีความโปร่งใส ($\mu = 4.13$)
เกณฑ์การวัดและการประเมินผลมีความชัดเจน ($\mu = 4.13$) ครูประเมินผลได้สอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ ($\mu = 4.07$) การวัดผลมีความยุติธรรม ($\mu = 4.05$) การวัดผลมีความเหมาะสม
($\mu = 4.00$) ข้อสอบครอบคลุมเนื้อหาวิชา ($\mu = 3.99$) ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย
($\mu = 3.98$) (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านการวัดและประเมินผล โดยจำแนกเป็นรายชื่อ

(N = 91)

ความคิดเห็นด้านการวัด และประเมินผล	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. การประเมินผลมี ความโปร่งใส	24 (26.4)	55 (60.4)	12 (13.2)	-	-	4.13	0.62	มาก
2. เกณฑ์การวัดและ การประเมินผลมีความ ชัดเจน	23 (25.3)	57 (62.6)	11 (12.1)	-	-	4.13	0.60	มาก
3. ครูประเมินผลได้ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	21 (23.1)	55 (60.4)	15 (16.5)	-	-	4.07	0.63	มาก
4. การวัดผลมีความ ยุติธรรม	21 (23.1)	54 (59.3)	16 (17.6)	-	-	4.05	0.64	มาก
5. การวัดผลมีความ เหมาะสม	18 (19.8)	56 (61.5)	16 (17.6)	1 (1.1)	-	4.00	0.65	มาก
6. ข้อสอบครอบคลุม เนื้อหาวิชา	18 (19.8)	54 (59.3)	19 (20.9)	-	-	3.99	0.64	มาก
7. ครูใช้วิธีการวัดและ ประเมินผลที่ หลากหลาย	19 (20.9)	51 (56.0)	21 (23.1)	-	-	3.98	0.67	มาก

ด้านสถานประกอบการ ครูผู้สอนและครูฝึกมีความคิดเห็นด้านสถานประกอบการว่า
เหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุดโดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ มีคุณค่าต่อการเรียนรู้
($\mu = 4.25$) มีการจัดระบบความปลอดภัยในการทำงาน ($\mu = 4.25$) ส่วนความคิดเห็นในระดับ
มาก คือ มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ($\mu = 4.18$) มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการทำงาน
($\mu = 4.14$) มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการใช้อุปกรณ์การฝึกที่ปลอดภัย ($\mu = 4.14$) มีการ
มอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเป็นประจำ ($\mu = 4.12$) มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย

ต่อการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.11$) มีอุปกรณ์พอเพียงต่อการฝึกปฏิบัติงาน ($\mu = 4.09$) มีการจัดอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ ($\mu = 4.01$) มีอุปกรณ์ทันสมัย ($\mu = 3.89$) มีการจัดสวัสดิการให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม ($\mu = 3.82$) ผู้เรียนได้ค่าตอบแทนจากการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ($\mu = 3.73$) (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านสถานประกอบการ โดยจำแนกเป็นรายชื่อ (N = 91)

ความคิดเห็นด้าน สถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความคิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. มีคุณค่าต่อการเรียนรู้	36 (39.5)	42 (46.2)	13 (14.3)	-	-	4.25	0.69	มากที่สุด
2. มีการจัดระบบความปลอดภัยในการทำงาน	36 (39.5)	43 (47.3)	11 (12.1)	1 (1.1)	-	4.25	0.71	มากที่สุด
3. มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ	35 (38.4)	41 (45.1)	12 (13.2)	2 (2.2)	1 (1.1)	4.18	0.83	มาก
4. มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการทำงาน	29 (31.9)	48 (52.7)	12 (13.2)	2 (2.2)	-	4.14	0.72	มาก
5. มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการใช้อุปกรณ์การฝึกที่ปลอดภัย	30 (33.0)	47 (51.6)	11 (12.1)	3 (3.3)	-	4.14	0.75	มาก
6. มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเป็นประจำ	32 (35.2)	41 (45.1)	15 (16.4)	3 (3.3)	-	4.12	0.80	มาก
7. มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน	29 (31.9)	45 (49.5)	16 (17.5)	-	1 (1.1)	4.11	0.77	มาก

ตารางที่ 16 (ต่อ)

(N = 91)

ความคิดเห็นด้าน สถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความ ความเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
8. มีอุปกรณ์ พอเพียงต่อการฝึก ปฏิบัติงาน	32 (35.2)	38 (41.8)	19 (20.8)	1 (1.1)	1 (1.1)	4.09	0.84	มาก
9. มีการจัดอาคาร สถานที่อย่างเป็น ระบบ	30 (33.0)	37 (40.6)	21 (23.1)	1 (1.1)	2 (2.2)	4.01	0.90	มาก
10. มีอุปกรณ์ ทันสมัย	24 (26.4)	36 (39.6)	29 (31.8)	1 (1.1)	1 (1.1)	3.89	0.85	มาก
11. มีการจัด สวัสดิการ ให้ผู้เรียนอย่าง เหมาะสม	23 (25.3)	38 (41.7)	23 (25.3)	5 (5.5)	2 (2.2)	3.82	0.95	มาก
12. ผู้เรียนได้ ค่าตอบแทนจาก การปฏิบัติงาน อย่างเหมาะสม	17 (18.7)	39 (42.8)	30 (33.0)	3 (3.3)	2 (2.2)	3.73	0.88	มาก

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน

เพศของผู้เรียน พบว่า 3 ใน 5 เป็นเพศหญิง จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 61.7 และ
เป็นเพศชาย จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 (ตารางที่ 17)

อาชีพของบิดา บิดาของผู้เรียนมากกว่าครึ่งมีอาชีพเกษตรกร จำนวน 157 คน คิดเป็น
ร้อยละ 59.5 รองลงมามีอาชีพรับจ้าง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 มีอาชีพ พนักงานบริษัท
และทำธุรกิจส่วนตัว เท่ากัน จำนวนละ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ที่เหลืออีกจำนวน 4 คน มีอาชีพรับ
ราชการ คิดเป็นร้อยละ 1.5 (ตารางที่ 17)

อาชีพของมารดา มารดาของผู้เรียนจำนวน 3 ใน 5 มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 163 คน
คิดเป็นร้อยละ 61.7 รองลงมามีอาชีพรับจ้างจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9 มีอาชีพทำธุรกิจ
ส่วนตัว จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 มีอาชีพพนักงานบริษัทจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4
และที่เหลืออีกจำนวน 3 คน มีอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 1.1 (ตารางที่ 17)

สถานภาพของบิดามารดา บิดามารดาของผู้เรียนอยู่ด้วยกันจำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ
66.3 แยกกันอยู่จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 บิดาเสียชีวิตจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5
มารดาเสียชีวิตจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 (ตารางที่ 17)

ผู้ปกครองของผู้เรียน ผู้ปกครองของผู้เรียนเป็นบิดา จำนวน 152 คนคิดเป็นร้อยละ 57.6 มารดาจำนวน 73 คนคิดเป็นร้อยละ 27.7 และญาติจำนวน 39 คนคิดเป็นร้อยละ 14.8 (ตารางที่ 17)

การศึกษาของบิดา บิดาของผู้เรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 82.2 จบมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 จบมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 จบปริญญาตรีและปริญญาโท เท่ากันจำนวนละ 1 คนคิดเป็นร้อยละ 0.4 (ตารางที่ 17)

การศึกษาของมารดา มารดาของผู้เรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 230 คนคิดเป็นร้อยละ 87.1 จบมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 23 คนคิดเป็นร้อยละ 8.7 จบมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 10 คนคิดเป็นร้อยละ 3.8 และที่เหลือจำนวน 1 คนจบปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 0.4 (ตารางที่ 17)

การศึกษาของผู้ปกครอง ผู้ปกครองของผู้เรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 76.5 จบมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 39 คนคิดเป็นร้อยละ 14.8 จบมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 19 คนคิดเป็นร้อยละ 7.2 จบอนุปริญญาจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 2 จบปริญญาตรี และปริญญาโท เท่ากันจำนวนละ 1 คนคิดเป็นร้อยละ 0.4 (ตารางที่ 17)

เหตุผลที่ผู้เรียนเข้าศึกษาในระบบทวิภาคี เนื่องจากผู้เรียนมีฐานะทางบ้านยากจน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 ผู้เรียนช่วยแบ่งเบาภาระทางครอบครัว 75 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4 ค้นหาประสบการณ์ใหม่ 44 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 อยากมีรายได้ระหว่างเรียน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 อยากเลี้ยงตัวเอง 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 และอื่นๆ เช่น ได้เรียนฟรี เห็นว่าดี ไม่มีใครดูแล 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน

(N = 264)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศของผู้เรียน		
หญิง	163	61.7
ชาย	101	38.3
รวม	264	100.0

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(N = 264)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพของบิดา		
เกษตรกรรม	157	59.5
รับจ้าง	87	33.0
ธุรกิจส่วนตัว	8	3.0
พนักงานบริษัท	8	3.0
รับราชการ	4	1.5
รวม	264	100.0
อาชีพของมารดา		
เกษตรกรรม	163	61.7
รับจ้าง	79	29.9
ธุรกิจส่วนตัว	10	3.8
พนักงานบริษัท	9	3.5
รับราชการ	3	1.1
รวม	264	100.0
สถานภาพของบิดามารดา		
อยู่ด้วยกัน	175	66.3
แยกกันอยู่	49	18.6
บิดาเสียชีวิต	33	12.4
มารดาเสียชีวิต	7	2.7
รวม	264	100.0
ผู้ปกครองของนักเรียน		
บิดา	152	57.6
มารดา	73	27.6
ญาติ	39	14.8
รวม	264	100.0

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(N = 264)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การศึกษาของบิดา		
ประถม	217	82.2
มัธยมศึกษาตอนต้น	34	12.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย	11	4.2
ปริญญาตรี	1	0.4
ปริญญาโท	1	0.4
รวม	264	100.0
การศึกษาของมารดา		
ประถม	230	87.1
มัธยมศึกษาตอนต้น	23	8.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย	10	3.8
ปริญญาโท	1	0.4
รวม	264	100.0
การศึกษาของผู้ปกครอง		
ประถม	202	76.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	39	14.8
มัธยมศึกษาตอนปลาย	19	7.2
อนุปริญญาตรี	2	0.8
ปริญญาตรี	1	0.4
ปริญญาโท	1	0.4
รวม	264	100.0

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(N = 264)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เหตุผลที่ผู้เรียนเข้าศึกษาในระบบทวิภาคี		
ผู้เรียนมีฐานะทางบ้านยากจน	86	32.6
ผู้เรียนช่วยแบ่งเบาภาระทางครอบครัว	75	28.4
ค้นหาประสบการณ์ใหม่	44	16.7
อยากมีรายได้ระหว่างเรียน	33	12.5
อยากเลี้ยงตัวเอง	14	5.3
อื่นๆ เช่น ได้เรียนฟรี เห็นว่าดี ไม่มีใครดูแล	12	4.5
รวม	264	100.0

ผู้เรียนมีอายุเฉลี่ย 18.03 ปี มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.47 ผู้เรียนมีอายุน้อยที่สุด 15 ปี และอายุมากที่สุด 27 ปี (ตารางที่ 18)

ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยสะสม เท่ากับ 3.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.49 คะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยที่สุด เท่ากับ 1.05 และคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงสุด เท่ากับ 4.00 (ตารางที่ 18)

ผู้เรียนมีสมาชิกภายในครอบครัว โดยเฉลี่ย 6.38 คน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.14 ซึ่งมีจำนวนสมาชิกภายในครอบครัวมากที่สุด 20 คน และจำนวนสมาชิกน้อยที่สุด 2 คน (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน

(N = 264)

รายการ	μ	σ	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
อายุของผู้เรียน	18.03	1.47	27	15
คะแนนเฉลี่ยสะสม	3.06	0.49	4.00	1.05
จำนวนสมาชิกภายในครอบครัว	6.38	3.14	20	2

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
 สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เสนอผลงานวิจัย เป็น 8 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านครูผู้สอน
3. ด้านครูฝึก
4. ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานศึกษา
5. ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานประกอบการ
6. ด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา
7. ด้านการวัดและประเมินผลในสถานประกอบการ
8. ด้านสถานประกอบการ

ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางาน
 เครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีความเหมาะสม
 อยู่ในระดับมากทุกรายการ เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านครูฝึก ($\mu = 3.89$) ด้านครูผู้สอน ($\mu = 3.81$)
 ด้านสถานประกอบการ ($\mu = 3.81$) ด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา ($\mu = 3.77$)
 ด้านการวัดและประเมินผลในสถานประกอบการ ($\mu = 3.76$) ด้านหลักสูตร ($\mu = 3.75$)
 ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานประกอบการ ($\mu = 3.73$) ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน
 ในสถานศึกษา ($\mu = 3.53$) (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
 สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การอาชีวศึกษา

(N = 264)

การจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านครูฝึก	3.89	0.65	มาก
2. ด้านครูผู้สอน	3.81	0.61	มาก
3. ด้านสถานประกอบการ	3.81	0.63	มาก

ตารางที่ 19 (ต่อ)

(N = 264)

การจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
4. ด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา	3.77	0.67	มาก
5. ด้านการวัดและประเมินผลในสถานประกอบการ	3.76	0.72	มาก
6. ด้านหลักสูตร	3.75	0.56	มาก
7. ด้านสื่อและอุปกรณ์ การสอนในสถานประกอบการ	3.73	0.72	มาก
8. ด้านสื่อและอุปกรณ์ การสอนในสถานศึกษา	3.53	0.72	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.76	0.52	มาก

ผลการศึกษารายด้าน พบว่า

ด้านหลักสูตร ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับปานกลางถึงมาก โดยมีความคิดเห็นในระดับมาก คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนในหลักสูตรไปประกอบอาชีพได้ ($\mu = 4.06$) การเน้นภาคปฏิบัติทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติงานได้จริง ($\mu = 3.98$) หลักสูตรเป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการ ($\mu = 3.86$) หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ($\mu = 3.72$) เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับการทำงานจริงของผู้เรียน ($\mu = 3.70$) เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสม ($\mu = 3.65$) ส่วนความคิดเห็นในระดับปานกลาง คือ ระยะเวลาในการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่กำหนด ($\mu = 3.26$) (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
 สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การอาชีวศึกษาด้านหลักสูตร โดยจำแนกเป็นรายชื่อ

(N = 264)

ความคิดเห็นด้านหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความคิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ผู้เรียนสามารถนำ ความรู้ที่เรียนในหลักสูตร ไปประกอบอาชีพได้	84 (31.8)	123 (46.6)	48 (18.2)	6 (2.3)	3 (1.1)	4.06	0.83	มาก
2. การเน้นภาคปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ในการปฏิบัติงานได้จริง	79 (29.9)	108 (40.9)	69 (26.1)	8 (3.1)	-	3.98	0.83	มาก
3. หลักสูตรเป็นไป ตามความต้องการของ สถานประกอบการ	52 (19.7)	135 (51.1)	67 (25.4)	9 (3.4)	1 (0.4)	3.86	0.78	มาก
4. หลักสูตรสอดคล้องกับ ความต้องการของ ตลาดแรงงาน	46 (17.4)	115 (43.6)	90 (34.1)	9 (3.4)	4 (1.5)	3.72	0.84	มาก
5. เนื้อหาวิชาในหลักสูตร สอดคล้องกับการทำงาน จริงของผู้เรียน	40 (15.2)	116 (43.9)	97 (36.7)	10 (3.8)	1 (0.4)	3.70	0.78	มาก
6. เนื้อหาของหลักสูตรมี ความเหมาะสม	27 (10.2)	135 (51.2)	88 (33.3)	11 (4.2)	3 (1.1)	3.65	0.77	มาก
7. ระยะเวลาในการเรียน การสอนเหมาะสมกับ เนื้อหาวิชาที่กำหนด	20 (7.6)	88 (33.3)	105 (39.8)	43 (16.3)	8 (3.0)	3.26	0.92	ปานกลาง

ด้านครูผู้สอน ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านครูผู้สอนว่าเหมาะสมในระดับมากทุกรายการเรียงตามลำดับดังนี้ ครูมีความรู้ตามเนื้อหาวิชาที่สอน ($\mu = 4.10$) ครูประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน ($\mu = 4.03$) ครูมีประสบการณ์ตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอน ($\mu = 3.95$) ครูมีเอกสารประกอบการสอน ($\mu = 3.88$) ครูมีการถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ($\mu = 3.87$) ครูใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ($\mu = 3.85$) ครูมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา ($\mu = 3.82$) ครูมีความชำนาญคล่องแคล่วในการใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน ($\mu = 3.81$) ครูมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการสอน ($\mu = 3.80$) ครูสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ($\mu = 3.76$) ครูมีความสนใจเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นอย่างดี ($\mu = 3.76$) ครูมีการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\mu = 3.65$) ครูสร้างบรรยากาศการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ($\mu = 3.58$) ครูมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน ($\mu = 3.52$) (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
 สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การอาชีวศึกษาด้านครูผู้สอนโดยจำแนกเป็นรายชื่อ

(N = 264)

ความคิดเห็น ด้านครูผู้สอน	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความคิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ครูมีความรู้ตาม เนื้อหาวิชาที่สอน	75 (28.3)	146 (55.3)	39 (14.8)	2 (0.8)	2 (0.8)	4.10	0.72	มาก
2. ครูประพฤติ เป็นแบบอย่างที่ดีให้ แก่ผู้เรียน	76 (28.8)	129 (48.8)	51 (19.3)	7 (2.7)	1 (0.4)	4.03	0.79	มาก
3. ครูมีประสบการณ์ ตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอน	67 (25.4)	130 (49.2)	55 (20.8)	11 (4.2)	1 (0.4)	3.95	0.81	มาก
4. ครูมีเอกสารประกอบ การสอน	56 (21.2)	132 (50.0)	67 (25.4)	5 (1.9)	4 (1.5)	3.88	0.82	มาก
5. ครูมีการถ่ายทอด ความรู้อย่างเป็นลำดับ ขั้นตอน	64 (24.2)	114 (43.2)	74 (28.1)	12 (4.5)	-	3.87	0.83	มาก

ตารางที่ 21 (ต่อ)

(N = 264)

ความคิดเห็น ด้านครูผู้สอน	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความ ความคิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
6. ครูใช้วิธีสอนที่ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	45 (17.0)	142 (53.8)	70 (26.5)	7 (2.7)	-	3.85	0.72	มาก
7. ครูมีการกระตุ้นให้ ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ ในการแก้ปัญหา	55 (20.8)	121 (45.9)	76 (28.8)	9 (3.4)	3 (1.1)	3.82	0.84	มาก
8. ครูมีความชำนาญ คล่องแคล่วในการใช้สื่อ และอุปกรณ์การสอน	53 (20.1)	122 (46.2)	77 (29.2)	10 (3.7)	2 (0.8)	3.81	0.82	มาก
9. ครูมีการสอดแทรก คุณธรรมจริยธรรม ในการสอน	48 (18.2)	131 (49.6)	71 (26.9)	12 (4.5)	2 (0.8)	3.80	0.81	มาก
10. ครูสอนโดยใช้วิธีที่ หลากหลายเหมาะสม กับผู้เรียน	48 (18.2)	119 (45.1)	82 (31.1)	15 (5.6)	-	3.76	0.82	มาก
11. ครูมีความสนใจเอา ใจใส่ผู้เรียนเป็นอย่างดี	50 (18.9)	122 (46.3)	75 (28.4)	12 (4.5)	5 (1.9)	3.76	0.88	มาก
12. ครูมีการสอนแบบ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	46 (17.4)	108 (40.9)	88 (33.3)	15 (5.7)	7 (2.7)	3.65	0.92	มาก
13. ครูสร้างบรรยากาศ การสอนเพื่อให้ผู้เรียนมี ความกระตือรือร้นใน การเรียนรู้	48 (18.2)	99 (37.5)	83 (31.5)	26 (9.8)	8 (3.0)	3.58	0.99	มาก
14. ครูมีการนำ เทคโนโลยีที่ทันสมัยมา ใช้กับการเรียนการสอน	40 (15.2)	97 (36.7)	96 (36.4)	22 (8.3)	9 (3.4)	3.52	0.96	มาก

ด้านครูฝึก ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านครูฝึกเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ ครูมีความชำนาญในสาขางานเครื่องประดับอัญมณี ($\mu = 4.22$) ส่วนความคิดเห็นในระดับมาก คือ ครูมีความชำนาญคล่องแคล่วในการใช้อุปกรณ์การสอน ($\mu = 4.15$) ครูมีความรู้ตามเนื้อหาวิชาที่สอน ($\mu = 4.09$) ครูใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ($\mu = 3.97$) ครูมีการถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ($\mu = 3.97$) ครูมีคู่มือการฝึกปฏิบัติงาน ($\mu = 3.94$) ครูมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา ($\mu = 3.90$) ครูประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน ($\mu = 3.84$) ครูสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ($\mu = 3.83$) ครูมีการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\mu = 3.77$) ครูมีความสนใจเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นอย่างดี ($\mu = 3.77$) ครูมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการฝึกปฏิบัติงาน ($\mu = 3.72$) ครูสร้างบรรยากาศการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการฝึกปฏิบัติงาน ($\mu = 3.70$) ครูมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน ($\mu = 3.60$) (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้าน ครูฝึกโดยจำแนกเป็นรายชื่อ

(N = 264)

ความคิดเห็นด้านครูฝึก	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความคิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ครูมีความชำนาญในสาขางานเครื่องประดับอัญมณี	110 (41.7)	108 (40.9)	42 (15.9)	3 (1.1)	1 (0.4)	4.22	0.78	มากที่สุด
2. ครูมีความชำนาญคล่องแคล่วในการใช้อุปกรณ์การสอน	97 (36.7)	117 (44.3)	44 (16.7)	5 (1.9)	1 (0.4)	4.15	0.79	มาก
3. ครูมีความรู้ตามเนื้อหาวิชาที่สอน	82 (31.1)	132 (50.0)	44 (16.7)	4 (1.4)	2 (0.8)	4.09	0.78	มาก
4. ครูใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	65 (24.6)	135 (51.1)	57 (21.6)	6 (2.3)	1 (0.4)	3.97	0.77	มาก

ตารางที่ 22 (ต่อ)

(N = 264)

ความคิดเห็นด้านครูฝึก	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความคิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
5. ครูมีการถ่ายทอดความรู้ อย่างเป็นลำดับขั้นตอน	74 (28.0)	125 (47.4)	50 (18.9)	13 (4.9)	2 (0.8)	3.97	0.86	มาก
6. ครูมีคู่มือการฝึก ปฏิบัติงาน	62 (23.5)	134 (50.8)	60 (22.7)	6 (2.2)	2 (0.8)	3.94	0.79	มาก
7. ครูมีการกระตุ้นให้ ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์ ในการแก้ปัญหา	65 (24.6)	118 (44.7)	71 (26.9)	9 (3.4)	1 (0.4)	3.90	0.82	มาก
8. ครูประพฤติเป็นแบบ อย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน	66 (25.0)	114 (43.2)	65 (24.6)	14 (5.3)	5 (1.9)	3.84	0.93	มาก
9. ครูสอนโดยใช้วิธีที่ หลากหลายเหมาะสมกับ ผู้เรียน	66 (25.0)	104 (39.4)	81 (30.7)	10 (3.8)	3 (1.1)	3.83	0.89	มาก
10. ครูมีการสอนแบบ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	49 (18.6)	126 (47.7)	70 (26.5)	17 (6.4)	2 (0.8)	3.77	0.85	มาก
11. ครูมีความสนใจเอา ใจใส่ผู้เรียนเป็นอย่างดี	50 (18.9)	120 (45.5)	80 (30.3)	10 (3.8)	4 (1.5)	3.77	0.85	มาก
12. ครูมีการสอดแทรก คุณธรรมจริยธรรมใน การฝึกปฏิบัติงาน	55 (20.8)	110 (41.7)	73 (27.7)	23 (8.7)	3 (1.1)	3.72	0.93	มาก
13. ครูสร้างบรรยากาศ การสอนเพื่อให้ผู้เรียนมี ความกระตือรือร้นใน การฝึกปฏิบัติงาน	55 (20.8)	105 (39.8)	78 (29.5)	21 (8.0)	5 (1.9)	3.70	0.95	มาก
14. ครูมีการนำ เทคโนโลยีที่ทันสมัยมา ใช้กับการเรียนการสอน	40 (15.2)	111 (42.0)	86 (32.6)	22 (8.3)	5 (1.9)	3.60	0.91	มาก

ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานศึกษา ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานศึกษาว่าเหมาะสมในระดับปานกลางถึงมาก โดยมีความคิดเห็นในระดับมาก คือ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในสภาพดีใช้งานได้ ($\mu = 3.66$) มีสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ($\mu = 3.60$) มีวัสดุฝึกพอเพียงกับการเรียนการสอน ($\mu = 3.52$) มีอุปกรณ์การสอนพอเพียงกับผู้เรียน ($\mu = 3.49$) ส่วนความคิดเห็นในระดับปานกลาง คือ มีอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย ($\mu = 3.39$) (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
 สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การอาชีวศึกษาด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานศึกษาโดยจำแนกเป็นรายชื่อ
 (N = 264)

ความคิดเห็นด้านสื่อ และอุปกรณ์การสอน ในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. เครื่องมือที่ใช้ใน การจัดการเรียน การสอนอยู่ในสภาพดี ใช้งานได้	39 (14.8)	122 (46.2)	82 (31.1)	16 (6.1)	5 (1.8)	3.66	0.87	มาก
2. มีสื่อการสอนที่ เหมาะสมกับเนื้อหา	28 (10.6)	121 (45.8)	99 (37.6)	13 (4.9)	3 (1.1)	3.60	0.79	มาก
3. มีวัสดุฝึกพอเพียง กับการเรียนการสอน	31 (11.7)	109 (41.3)	95 (36.0)	25 (9.5)	4 (1.5)	3.52	0.88	มาก
4. มีอุปกรณ์การสอน พอเพียงกับผู้เรียน	32 (12.1)	100 (37.9)	101 (38.3)	28 (10.6)	3 (1.1)	3.49	0.88	มาก
5. มีอุปกรณ์การสอน ที่ทันสมัย	31 (11.8)	84 (31.8)	115 (43.6)	26 (9.8)	8 (3.0)	3.39	0.93	ปาน กลาง

ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานประกอบการ ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานประกอบการว่าเหมาะสมในระดับมากทุกรายการ เรียงตามลำดับดังนี้ มีสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ($\mu = 3.85$) เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในสภาพดีใช้งานได้ ($\mu = 3.75$) มีวัสดุฝึกพอเพียงกับการเรียนการสอน ($\mu = 3.74$) มีอุปกรณ์การสอนพอเพียงกับผู้เรียน ($\mu = 3.67$) มีอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย ($\mu = 3.63$) (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานประกอบการโดยจำแนกเป็นรายข้อ

(N = 264)

ความคิดเห็นด้านสื่อ และอุปกรณ์การสอน ในสถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. มีสื่อการสอนที่ เหมาะสมกับเนื้อหา	58 (22.0)	122 (46.2)	72 (27.2)	11 (4.2)	1 (0.4)	3.85	0.82	มาก
2. เครื่องมือที่ใช้ใน การจัดการเรียนการ สอนอยู่ในสภาพดี ใช้งานได้	51 (19.3)	118 (44.7)	78 (29.6)	13 (4.9)	4 (1.5)	3.75	0.87	มาก
3. มีวัสดุฝึกพอเพียง กับการเรียนการสอน	53 (20.1)	116 (43.9)	70 (26.5)	23 (8.7)	2 (0.8)	3.74	0.90	มาก
4. มีอุปกรณ์การสอน พอเพียงกับผู้เรียน	42 (15.8)	115 (43.6)	86 (32.6)	20 (7.6)	1 (0.4)	3.67	0.85	มาก
5. มีอุปกรณ์การสอน ที่ทันสมัย	45 (17.0)	101 (38.3)	98 (37.1)	14 (5.3)	6 (2.3)	3.63	0.91	มาก

ด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษาว่าเหมาะสมในระดับมากทุกรายการ เรียงตามลำดับดังนี้ เกณฑ์การวัดผลและการประเมินผลมีความชัดเจน ($\mu = 3.81$) ครูประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ($\mu = 3.81$) การวัดผลมีความเหมาะสม ($\mu = 3.80$) ข้อสอบครอบคลุมเนื้อหาวิชา ($\mu = 3.76$) ครูใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย ($\mu = 3.75$) การประเมินผลมีความโปร่งใส ($\mu = 3.73$) การวัดผลมีความยุติธรรม ($\mu = 3.72$) (ตารางที่ 25)

ตารางที่ 25 ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
 สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การอาชีวศึกษาด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา โดยจำแนกเป็นรายชื่อ

(N = 264)

ความคิดเห็นด้านการวัด และประเมินผล ในสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความ คิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. เกณฑ์การวัดและ การประเมินผล มีความชัดเจน	54 (20.5)	123 (46.6)	74 (28.0)	9 (3.4)	4 (1.5)	3.81	0.85	มาก
2. ครูประเมินผลได้ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	51 (19.3)	128 (48.5)	74 (28.0)	7 (2.7)	4 (1.5)	3.81	0.83	มาก
3. การวัดผลมี ความเหมาะสม	45 (17.0)	135 (51.2)	75 (28.4)	5 (1.9)	4 (1.5)	3.80	0.79	มาก
4. ข้อสอบครอบคลุม เนื้อหาวิชา	43 (16.3)	132 (50.0)	76 (28.8)	8 (3.0)	5 (1.9)	3.76	0.83	มาก
5. ครูใช้วิธีการวัดและ ประเมินผลที่หลากหลาย	49 (18.6)	115 (43.6)	89 (33.7)	8 (3.0)	3 (1.1)	3.75	0.83	มาก
6. การประเมินผล มีความโปร่งใส	44 (16.7)	129 (48.9)	72 (27.3)	14 (5.3)	5 (1.8)	3.73	0.87	มาก
7. การวัดผลมี ความยุติธรรม	47 (17.7)	114 (43.2)	87 (33.0)	14 (5.3)	2 (0.8)	3.72	0.84	มาก

ด้านการวัดและประเมินผลในสถานประกอบการ ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลในสถานประกอบการว่าเหมาะสมในระดับมากทุกรายการ เรียงตามลำดับดังนี้ การวัดผลมีความเหมาะสม ($\mu = 3.86$) เกณฑ์การวัดและการประเมินผลมีความชัดเจน ($\mu = 3.80$) ครูประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ($\mu = 3.79$) ข้อสอบครอบคลุมเนื้อหาวิชา ($\mu = 3.77$) การวัดผลมีความยุติธรรม ($\mu = 3.72$) การประเมินผลมีความโปร่งใส ($\mu = 3.70$) ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ($\mu = 3.68$) (ตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาด้านการวัดและประเมินผลในสถานประกอบการโดยจำแนกเป็นรายข้อ

(N = 264)

ความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลในสถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความคิดเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. การวัดผลมีความเหมาะสม	58 (22.0)	125 (47.3)	71 (26.9)	7 (2.7)	3 (1.1)	3.86	0.83	มาก
2. เกณฑ์การวัดและการประเมินผลมีความชัดเจน	51 (19.3)	131 (49.6)	66 (25.0)	10 (3.8)	6 (2.3)	3.80	0.87	มาก
3. ครูประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	51 (19.3)	125 (47.3)	74 (28.1)	10 (3.8)	4 (1.5)	3.79	0.85	มาก
4. ข้อสอบครอบคลุมเนื้อหาวิชา	44 (16.7)	132 (50.0)	75 (28.4)	10 (3.8)	3 (1.1)	3.77	0.81	มาก
5. การวัดผลมีความยุติธรรม	49 (18.6)	114 (43.2)	82 (31.1)	17 (6.3)	2 (0.8)	3.72	0.87	มาก
6. การประเมินผลมีความโปร่งใส	44 (16.7)	123 (46.6)	78 (29.5)	13 (4.9)	6 (2.3)	3.70	0.88	มาก

ตารางที่ 26 (ต่อ)

(N = 264)

ความคิดเห็นด้านการวัด และประเมินผล ในสถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความ ความเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
7. ครูใช้วิธีการวัด และประเมินผล ที่หลากหลาย	51 (19.3)	102 (38.6)	91 (34.5)	15 (5.7)	5 (1.9)	3.68	0.91	มาก

ด้านสถานประกอบการ ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านสถานประกอบการเหมาะสมในระดับมากที่สุดทุกรายการ เรียงตามลำดับ ดังนี้ มีการจัดระบบความปลอดภัยในการทำงาน ($\mu = 4.05$) มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการทำงาน ($\mu = 3.97$) มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการใช้อุปกรณ์การฝึกที่ปลอดภัย ($\mu = 3.97$) มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติเป็นประจำ ($\mu = 3.97$) มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ($\mu = 3.92$) มีการจัดอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ ($\mu = 3.91$) มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน ($\mu = 3.85$) มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ ($\mu = 3.77$) มีอุปกรณ์พอเพียงต่อการฝึกปฏิบัติงาน ($\mu = 3.73$) มีอุปกรณ์ทันสมัย ($\mu = 3.68$) มีการจัดสวัสดิการให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม ($\mu = 3.58$) ผู้เรียนได้คำตอบแทนจากการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ($\mu = 3.28$) (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 ระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษาด้านสถานประกอบการโดยจำแนกเป็นรายชื่อ

(N = 264)

ความคิดเห็น ด้านสถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					μ	σ	ระดับความ ความเห็น
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. มีการจัดระบบความ ปลอดภัยในการทำงาน	76 (28.8)	138 (52.2)	40 (15.2)	8 (3.0)	2 (0.8)	4.05	0.79	มาก
2. มีการกำหนดข้อ ปฏิบัติในการทำงาน	61 (23.1)	143 (54.2)	51 (19.3)	9 (3.4)	-	3.97	0.75	มาก

ตารางที่ 27 (ต่อ)

(N = 264)

ความคิดเห็น ด้านสถานประกอบการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)					ระดับความ		
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	μ	σ	ความเห็น
3. มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการใช้อุปกรณ์การฝึกที่ปลอดภัย	66 (25.0)	133 (50.4)	57 (21.6)	8 (3.0)	-	3.97	0.77	มาก
4. มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเป็นประจำ	63 (23.9)	141 (53.4)	51 (19.3)	8 (3.0)	1 (0.4)	3.97	0.77	มาก
5. มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ	63 (23.9)	133 (50.4)	56 (21.2)	9 (3.4)	3 (1.1)	3.92	0.83	มาก
6. มีการจัดอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ	62 (23.5)	123 (46.5)	72 (27.3)	6 (2.3)	1 (0.4)	3.91	0.79	มาก
7. มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน	57 (21.6)	123 (46.6)	74 (28.0)	8 (3.0)	2 (0.8)	3.85	0.82	มาก
8. มีคุณค่าต่อการเรียนรู้	58 (22.0)	118 (44.7)	65 (24.6)	15 (5.7)	8 (3.0)	3.77	0.96	มาก
9. มีอุปกรณ์พอเพียงต่อการฝึกปฏิบัติงาน	42 (15.9)	128 (48.5)	76 (28.8)	17 (6.4)	1 (0.4)	3.73	0.82	มาก
10. มีอุปกรณ์ทันสมัย	47 (17.8)	107 (40.5)	94 (35.6)	10 (3.8)	6 (2.3)	3.68	0.89	มาก
11. มีการจัดสวัสดิการให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม	41 (15.5)	117 (44.3)	71 (26.9)	25 (9.5)	10 (3.8)	3.58	0.99	มาก
12. ผู้เรียนได้ค่าตอบแทนจากการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม	37 (14.0)	83 (31.5)	87 (33.0)	31 (11.7)	26 (9.8)	3.28	1.15	มาก

ข้อวิจารณ์

1. สภาพพื้นฐานของผู้เรียน ที่มาจากรอบครัวเกษตรกรรวม จำนวนสมาชิกในครอบครัวมากถึง 20 คนเฉลี่ย 6.38 คน และเหตุผลที่ผู้เรียนศึกษาต่อในระบบทวิภาคีเนื่องจากฐานะทางบ้านยากจนไม่มีทุนเรียนต่อและต้องการช่วยแบ่งเบาภาระทางครอบครัว ดังนั้นจะเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีเป็นการศึกษาที่เปิดโอกาสให้กับผู้เรียนที่มีฐานะยากจนได้มีโอกาสศึกษาเรียนต่อในระดับ ปวช. ซึ่งเป็นการสนองนโยบายการอาชีวศึกษาและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ปรับปรุง 2545) ที่ให้ สถานประกอบการมีบทบาทเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกคนมีสิทธิทางการศึกษาเท่าเทียมกัน มีโอกาสเข้าสู่ตลาดแรงงานตามความต้องการของผู้เรียน อาจเป็นเพราะการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเกิดจากความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการที่เน้นการพัฒนาอาชีพเฉพาะทางที่สถานประกอบการต้องการ ผู้เรียนจึงมีโอกาสได้เรียนไปพร้อมกับฝึกปฏิบัติงานอาชีพจริงในสถานประกอบการ ทำให้มีรายได้ระหว่างเรียนสามารถแบ่งเบาภาระในครอบครัวได้ เมื่อเรียนจบผู้เรียนมีโอกาสดำรงงานในสถานประกอบการที่ฝึกงานนั้น

2. ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูฝึก และผู้เรียน เห็นว่าการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับสรุปรายงานการประเมินผลการดำเนินงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2545) กล่าวถึง ผู้มีส่วนร่วมในระบบการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีมีความเห็นพร้อมกันว่าเป็นการจัดการศึกษาที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนทางอาชีวศึกษาให้เกิดการเรียนรู้และทักษะเฉพาะทาง อาจจะเป็นเพราะ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาที่จัดให้ผู้เรียนมาเป็นเวลาเกือบ 20 ปีแล้ว โดยจัดตั้งสำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นหน่วยงานส่งเสริมสนับสนุนและสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ทำให้สถานศึกษา ซึ่งได้รับความช่วยเหลือด้านผู้เชี่ยวชาญจากประเทศเยอรมนีร่วมจัดทำแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ร่วมเป็นวิทยากรปรับกลยุทธ์ ให้สอดคล้องกับสถานประกอบการ และมีการติดตามความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ทำให้สถานศึกษาและสถานประกอบการมีความเข้าใจและรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

3. การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในมุมมองของผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูฝึกและผู้เรียนให้ความสำคัญในการฝึกภาคปฏิบัติทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในกระบวนการปฏิบัติงานได้จริง สอดคล้องกับคล้อยกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี คือ ให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของสถานประกอบการ หลักสูตรจึงได้กำหนดร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ จัดทำแผนการเรียนและการศึกษาภาคปฏิบัติให้แก่ผู้เรียนระบบทวิภาคีตามความต้องการและความพร้อมของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ซึ่งหลักสูตรสามารถยืดหยุ่นได้ให้สอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาในคำอธิบายรายวิชาให้ครบตามหลักสูตร

4. การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านหลักสูตรในมุมมองของผู้เรียน มีความเห็นว่า ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนในหลักสูตรไปประกอบอาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่ให้ความสำคัญเรื่องนี้ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551 มาตรา ๖ การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ อาจเป็นเพราะรายวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับการฝึกปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน และสถานประกอบการมีหน้าที่จัดหาครูฝึกที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญมาถ่ายทอดความรู้ ทักษะวิชาชีพให้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีผลตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ปรับปรุง 2545)

5. ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูฝึก และผู้เรียนเห็นว่าสถานประกอบการเป็นสถานที่ที่มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่มีนโยบาย ที่จะเปลี่ยนโรงงานเป็นโรงเรียน อาจจะเป็นเพราะ การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ มีการคัดเลือกสถานประกอบการที่มีความมั่นคง ซึ่งดำเนินการมาแล้วเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 3 ปี ซึ่งประกอบธุรกิจเกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิชาชีพ โครงการความร่วมมือโดยตรง มีภาพพจน์ในการประกอบธุรกิจที่ดีในสายตาของประชาชนหรือลูกค้าที่มาใช้บริการ และต้องมีความพร้อมในการฝึกอาชีพตามสาขาวิชานั้นมีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่มีความพร้อมสมบูรณ์และมีการจัดระบบการทำงานที่เป็นระเบียบมีความปลอดภัยในการทำงานสูง และสิ่งแวดล้อมดี มีอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักรเพียงพอและทันสมัย มีครูฝึกที่เชี่ยวชาญ มีคำตอบแทนและสวัสดิการแก่ผู้เรียนตามสมควร (กรมอาชีวศึกษา, 2538: 30)

6. การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูฝึก และผู้เรียน ให้ความสำคัญในระดับมาก ถึง มากที่สุด โดยเห็นว่า เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในสภาพดีใช้งานได้ อาจจะเป็นเพราะว่า สถานศึกษา ได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นอย่างดีในเรื่องสื่อการเรียนการสอน และสถานประกอบการให้การสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนเป็นอย่างดี จึงทำให้สื่อการเรียนการสอน เป็นตัวกลางที่จะช่วยนำและถ่ายทอดข้อมูลความรู้ไปสู่ผู้เรียน ช่วยอธิบายขยายความให้เข้าใจ บทเรียนได้ง่ายจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (รัฐกรณ์ คิดการ, 2543)

7. ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูฝึก และผู้เรียน ให้ความสำคัญในเรื่องการวัดผลมีความยุติธรรม มีความเหมาะสม มีความโปร่งใส และควบคุมเนื้อหาวิชาในระดับมาก ถึง มากที่สุด อาจเป็น เพราะว่าการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนระบบทวิภาคีมีกฎเกณฑ์และระเบียบการประเมินผล ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2546) โดยสถานประกอบการจะประเมินผลการ เรียนในรายวิชาที่เรียน หรือฝึกอาชีพที่สถานประกอบการทุกภาคเรียน และร่วมกับสถานศึกษา จัดสอบมาตรฐานฝีมือของผู้เรียนในรูปแบบของคณะกรรมการประเมินผล ประกอบด้วยกรรมการ ร่วมระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 7 คน โดยผู้แทนจากสถานประกอบการ ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนจากสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ รับผิดชอบการดำเนินการสอบมาตรฐานฝีมือทั้งประเมินผลครั้งหลักสูตร (Interim) และประเมินผล สิ้นสุดหลักสูตร (Final) โดยนำผลการประเมินทั้ง 2 ครั้งมารวมกัน ตามอัตราส่วน 3:7 (กรมอาชีวศึกษา, 2538: 17)

8. ครูผู้สอนและ ครูฝึกให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คือผู้เรียนสามารถนำความรู้ไป ประกอบอาชีพได้ อาจจะเป็นเพราะว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการ จัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการ ศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับ เทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับ การศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพ ในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2551: 3)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับ
อัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์ คือ

- 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขา
งานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาประชากรที่
ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูฝึกและผู้เรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียน
การสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยศิลปหัตถกรรม
กรุงเทพ กาญจนานิเทศวิทยาลัย ช่างทองหลวง และวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี ซึ่งเป็น ผู้บริหาร
19 คน ครูผู้สอนและครูฝึก 65 คน และผู้เรียน 264 คน รวมทั้งหมด 374 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัยมี 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร เป็นเพศชาย ร้อยละ 52.6 และเป็นเพศหญิงร้อยละ
47.4 ผู้บริหารมีอายุเฉลี่ย 47.53 ปี และมีประสบการณ์ในการทำงาน เฉลี่ย 15.79 ปี ผู้บริหาร
มากกว่าครึ่งมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 57.9 และผู้บริหารส่วนใหญ่สมรสแล้วคิดเป็น
ร้อยละ 78.9

ความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขา
งานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยภาพรวม
มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดโดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ ด้านสถาน
ประกอบการ ด้านหลักสูตร ส่วนความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล
ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1.1 ผู้บริหารมีความคิดเห็นด้านหลักสูตรเหมาะสมในระดับมากที่สุดทุกรายการ เรียง
ตามลำดับดังนี้ การเน้นภาคปฏิบัติทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติงานได้จริง ผู้เรียนสามารถ
นำความรู้ที่เรียนในหลักสูตรไปประกอบอาชีพได้ หลักสูตรเป็นไปตามความต้องการของ
สถานประกอบการ เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสม เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับ
การทำงานจริงของผู้เรียน หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ระยะเวลา
ในการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่กำหนด

1.2 ผู้บริหารมีความคิดเห็นด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนเหมาะสมในระดับมากถึงมาก
ที่สุด โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ใน
สภาพดีใช้งานได้ ส่วนความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ มีอุปกรณ์การสอนพอเพียงกับผู้เรียน มีวัสดุ
ฝึกพอเพียงกับการเรียนการสอน มีสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา มีอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย

1.3 ผู้บริหารมีความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลเหมาะสมในระดับมากถึงมาก
ที่สุด โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ การวัดผลมีความยุติธรรม การวัดผลมีความ
เหมาะสม ข้อสอบครอบคลุมเนื้อหาวิชา การประเมินผลมีความโปร่งใส ส่วนความคิดเห็นระดับ
มากที่สุด คือ เกณฑ์การวัดและการประเมินผลมีความชัดเจน ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่
หลากหลาย ครูประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

1.4 ผู้บริหารมีความคิดเห็นด้านสถานประกอบการเหมาะสมในระดับมากที่สุดทุก
รายการเรียงตามลำดับดังนี้ มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการใช้อุปกรณ์การฝึก
ที่ปลอดภัย มีอุปกรณ์ทันสมัย มีการจัดสวัสดิการให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม มีอุปกรณ์พอเพียงต่อ
การฝึกปฏิบัติงาน มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเป็นประจำ ผู้เรียนได้คำตอบแทนจาก
การปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม มีการจัดอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ มีการจัดสภาพแวดล้อมที่
เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน มีการจัดระบบความปลอดภัยในการทำงาน มีการกำหนดข้อปฏิบัติ
ในการทำงาน มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนและครูฝึก เป็นครูฝึกในสถานประกอบการ ร้อยละ 71.4 และครูผู้สอนในสถานศึกษาร้อยละ 28.6 พบว่า เป็นเพศชายร้อยละ 53.8 และเพศหญิง ร้อยละ 46.2 ครูผู้สอนและครูฝึกมีอายุเฉลี่ย 37.64 ปี และมีประสบการณ์ในการทำงานเฉลี่ย 13.03 ปี มีครูผู้สอนและครูฝึกมากกว่าครึ่งจบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ร้อยละ 56.0 และมีครูผู้สอน และครูฝึกมากกว่าครึ่งที่สมรสแล้วร้อยละ 56.0

ความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เหมาะสมในระดับมากทุกรายการ เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านสถานประกอบการ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ด้านผู้เรียน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1. ครูผู้สอนและครูฝึกมีความคิดเห็นด้านหลักสูตรเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนในหลักสูตรไปประกอบ อาชีพได้ การเน้นภาคปฏิบัติทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติงานได้จริง ส่วนมีความคิดเห็น ในระดับมาก คือ หลักสูตรเป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการ เนื้อหาวิชาในหลักสูตร สอดคล้องกับการทำงานจริงของผู้เรียน หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสม ระยะเวลาในการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่ กำหนด

2. ครูผู้สอนและครูฝึกมีความคิดเห็นด้านผู้เรียนเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ ส่วนความคิดเห็นในระดับมาก คือ ผู้เรียนสามารถทำงานได้จริง ผู้เรียนสามารถพัฒนางานอาชีพได้ ผู้เรียนมี มนุษยสัมพันธ์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เครื่องมืออย่าง ปลอดภัย ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติงาน ผู้เรียนมีความประณีตในการทำงาน ผู้เรียนมี ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในการทำงาน ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ผู้เรียน มีความรักต่อหน่วยงาน ผู้เรียนมีความขยันอดทน ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานทางอาชีพ ผู้เรียนมี ความตรงต่อเวลาในการเข้าทำงาน ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา ผู้เรียนมี ความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน

3. ครูผู้สอนและครูฝึกมีความคิดเห็นด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนเหมาะสม ในระดับมาก ทุกรายการเรียงลำดับ ดังนี้ มีวัสดุฝึกพอเพียงกับการเรียนการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียน การสอนอยู่ในสภาพดีใช้งานได้ มีอุปกรณ์การสอนพอเพียงกับผู้เรียน มีสื่อการสอนที่เหมาะสม กับเนื้อหา มีอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย

4. ครูผู้สอนและครูฝึกมีความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลเหมาะสมในระดับมากทุก รายการ เรียงลำดับดังนี้ การประเมินผลมีความโปร่งใส เกณฑ์การวัดและการประเมินผลมี ความชัดเจน ครูประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การวัดผลมีความยุติธรรม การวัดผล มีความเหมาะสม ข้อสอบครอบคลุมเนื้อหาวิชา ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย

5. ครูผู้สอนและครูฝึกมีความคิดเห็นด้านสถานประกอบการเหมาะสมในระดับมากถึงมาก ที่สุดโดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ มีการจัดระบบความปลอดภัย ในการทำงาน ส่วนความคิดเห็นในระดับมาก คือ มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบมีการกำหนดข้อ ปฏิบัติในการทำงาน มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการใช้อุปกรณ์การฝึกที่ปลอดภัยมีการมอบหมาย งานให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเป็นประจำ มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน มีอุปกรณ์พอเพียงต่อการฝึกปฏิบัติงาน มีการจัดอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบมีอุปกรณ์ทันสมัย มีการจัดสวัสดิการให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม ผู้เรียนได้คำตอบแทนจากการปฏิบัติงานอย่าง เหมาะสม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนพบว่า 3 ใน 5 เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 61.7 และ เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 38.3 ผู้เรียนมีอายุเฉลี่ย 18.03 ปี และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยสะสม เท่ากับ 3.06 จำนวนสมาชิกภายในครอบครัวโดยเฉลี่ย 6.38 คน ซึ่งมีจำนวนสมาชิกภายใน ครอบครัวมากที่สุด 20 คน และจำนวนสมาชิกน้อยที่สุด 2 คน อาชีพบิดาและมารดาของผู้เรียน มากกว่าครึ่งมีอาชีพเกษตรกรร้อยละ 59.5 ครอบครัวของผู้เรียนมีบิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 66.3 มีผู้เรียนบางคนบิดาเสียชีวิตแล้วร้อยละ 12.5 และ มารดาเสียชีวิตแล้วร้อยละ 2.7 ผู้ปกครองของผู้เรียนมากกว่าครึ่งเป็นบิดาร้อยละ 57.6 การศึกษาของบิดาและมารดาของผู้เรียน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 82.2 และร้อยละ 87.1 ตามลำดับ เหตุผลที่ผู้เรียนเข้าศึกษาต่อในระบบทวิภาคี เพราะ ฐานะทางบ้านยากจนร้อยละ 32.6 และ ผู้เรียนต้องการแบ่งเบาภาระครอบครัว ร้อยละ 28.4

ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขา
งานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเหมาะสม
ในระดับมากทุกรายการเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านครูฝึก ด้านครูผู้สอน ด้านสถานประกอบการ
ด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลในสถานประกอบการ
ด้านหลักสูตร ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานประกอบการ ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน
ในสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเรียงด้านพบว่า

1. ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านหลักสูตรเหมาะสมในระดับปานกลางถึงมาก โดยม
ีความคิดเห็นในระดับมากคือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนในหลักสูตรไปประกอบอาชีพได้
การเน้นภาคปฏิบัติทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติงานได้จริง หลักสูตรเป็นไปตามความ
ต้องการของสถานประกอบการ หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับการทำงานจริงของผู้เรียน เนื้อหาของหลักสูตรมีความ
เหมาะสม ส่วนความคิดเห็นในระดับปานกลาง คือ ระยะเวลาในการเรียนการสอนเหมาะสมกับ
เนื้อหาวิชาที่กำหนด
2. ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านครูผู้สอนเหมาะสมในระดับมากทุกรายการเรียงตามลำดับ
ดังนี้ครูมีความรู้ตามเนื้อหาวิชาที่สอน ครูประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน ครูมี
ประสบการณ์ตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอน ครูมีเอกสารประกอบการสอน ครูมีการถ่ายทอดความรู้
อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ครูใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ครูมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด
วิเคราะห์ในการแก้ปัญหา ครูมีความชำนาญคล่องแคล่วในการใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน ครูมี
การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการสอน ครูสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน
ครูมีความสนใจเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นอย่างดี ครูมีการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูมีการสร้าง
บรรยากาศการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ครูมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย
มาใช้ในการเรียนการสอน
3. ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านครูฝึกเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุดโดยมีความคิดเห็น
ในระดับมากที่สุด คือ ครูมีความชำนาญในสาขางานเครื่องประดับอัญมณี ส่วนความคิดเห็น
ในระดับมาก คือ ครูมีความชำนาญคล่องแคล่วในการใช้อุปกรณ์การสอน ครูมีความรู้ตาม
เนื้อหาวิชาที่สอน ครูใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ครูมีการถ่ายทอดความรู้เป็นอย่างดี
ขั้นตอน ครูมีคู่มือการฝึกปฏิบัติงาน ครูมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา

ครูประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน ครูสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ครูมีการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูมีความสนใจเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นอย่างดี ครูมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการฝึกปฏิบัติงาน ครูสร้างบรรยากาศการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการฝึกปฏิบัติงาน ครูมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน

4. ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานศึกษาในระดับปานกลางถึงมาก โดยมีความคิดเห็นในระดับมาก คือ เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในสภาพดีใช้งานได้ มีสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา มีวัสดุฝึกพอเพียงกับการเรียนการสอน มีอุปกรณ์การสอนพอเพียงกับผู้เรียน ส่วนความคิดเห็นในระดับปานกลาง คือ มีอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย

5. ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านสื่อและอุปกรณ์การสอนในสถานประกอบการในระดับมาก ทุกรายการเรียงตามลำดับดังนี้ มีสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในสภาพดีใช้งานได้ มีวัสดุฝึกพอเพียงกับการเรียนการสอน มีอุปกรณ์การสอนพอเพียงกับผู้เรียน มีอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย

6. ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลในสถานศึกษาในระดับมาก ทุกรายการเรียงตามลำดับดังนี้ เกณฑ์การวัดและการประเมินผลมีความชัดเจน ครูประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การวัดผลมีความเหมาะสม ข้อสอบครอบคลุมเนื้อหาวิชา ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย การประเมินผลมีความโปร่งใส การวัดผลมีความยุติธรรม

7. ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลในสถานประกอบการ ในระดับมาก ทุกรายการ เรียงตามลำดับดังนี้ การวัดผลมีความเหมาะสม เกณฑ์การวัดและการประเมินผลมีความชัดเจน ครูประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อสอบครอบคลุมเนื้อหาวิชา การวัดผลมีความยุติธรรม การประเมินผลมีความโปร่งใส ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย

8. ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านสถานประกอบการในระดับมาก ทุกรายการเรียงตามลำดับดังนี้ สถานประกอบการมีการจัดระบบความปลอดภัยในการทำงาน มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการทำงาน มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการใช้อุปกรณ์การฝึกที่ปลอดภัย มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติเป็นประจำ มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีการจัดอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ มีอุปกรณ์

พอเพียงต่อการฝึกปฏิบัติงาน มีอุปกรณ์ทันสมัย มีการจัดสวัสดิการให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสม ผู้เรียนได้ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ คือ สถานศึกษาและสถานประกอบการ สามารถจัดการศึกษาร่วมกันได้อย่างดี ตอบสนองพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ปรับปรุง 2545) และมีประสิทธิผล คือ ผู้เรียน มีความรู้ ทำงานได้จริง สามารถพัฒนาตนเอง เพื่อตอบสนองตลาดแรงงานได้ตามจริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และสถานศึกษาที่เปิดทำการสอน ทั้ง 3 แห่งต้องยึดมั่นรักษา และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีอย่างยั่งยืน นำผลการวิจัยมาพิจารณา ตรวจสอบ แก้ปัญหา และนำไปสู่ ข้อเสนอแนะต่อทุกฝ่าย โดยมีนโยบายให้รักษาระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในระดับที่ดี มากให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องถาวร และต้องปรับปรุงส่วนที่ได้ระดับปานกลาง-น้อย-น้อยที่สุด ให้เป็นระดับมาก-มากที่สุดในอนาคต และสถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาส่งครูผู้สอน ครูฝึกไปอบรมดูงาน และร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายการให้อยู่ในระดับ มากที่สุดในอนาคต

2. การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีเป็น หน้าที่ของสถานศึกษา สถานประกอบการ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูฝึกที่เกี่ยวข้องต้องยกระดับ การเรียนการสอนให้ขึ้นสู่ระดับมากที่สุดโดยมีการจัดประชุม สัมมนา วางแผนงาน และปฏิบัติการ แก่ใจร่วมกันทุกฝ่าย ดังนี้

2.1 ทางสถานศึกษาต้องยกเอาข้อมูลตารางที่ 21 มาพิจารณาเป็นรายชื่อว่า ผู้เรียนมี ความคิดเห็นต่อครูผู้สอนอย่างไร และหาแนวทางพัฒนาเป็นระดับมากที่สุดทุกรายการ

2.2 ผู้บริหาร และครูฝึกยกเอาข้อมูลตารางที่ 22 มาพิจารณาเป็นรายข้อว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อครูผู้สอนอย่างไร และหาแนวทางพัฒนาเป็นระดับมากที่สุดทุกรายการ

2.3 สถานศึกษา ผู้บริหาร และครูผู้สอนยกเอาข้อมูลตารางที่ 23 มาร่วมพิจารณา และหาทางแก้ไขปรับปรุงพัฒนาในระดับเป็นมากที่สุดทุกรายการ

2.4 ผู้บริหาร และครูฝึกยกเอาข้อมูลตารางที่ 24 มาร่วมพิจารณา และหาทางแก้ไขปรับปรุงพัฒนาในระดับเป็นมากที่สุดทุกรายการ

2.5 สถานศึกษา และครูผู้สอนยกเอาข้อมูลตารางที่ 25 มาร่วมพิจารณา และหาทางแก้ไขปรับปรุงพัฒนาในระดับเป็นมากที่สุดทุกรายการ

2.6 ผู้บริหาร สถานประกอบการ และครูฝึกยกเอาข้อมูลตารางที่ 26 มาร่วมพิจารณา และหาทางแก้ไขปรับปรุงพัฒนาในระดับเป็นมากที่สุดทุกรายการ

2.7 ผู้บริหาร สถานประกอบการ และครูฝึกยกเอาข้อมูลตารางที่ 27 มาร่วมพิจารณา และหาทางแก้ไขปรับปรุงพัฒนาในระดับเป็นมากที่สุดทุกรายการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขางานเครื่องประดับอัญมณีตามความต้องการของสถานประกอบการ

2. ศึกษาปัญหาของผู้เรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. ศึกษาปัจจัยและผลสัมฤทธิ์ที่ส่งผลต่อการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4. ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างผู้เรียนในระบบทวิภาคีกับผู้เรียนระบบปกติในสาขาเดียวกัน

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กาญจนาภิเษกวิทยาลัย ช่างทองหลวง. 2552. ประวัติความเป็นมา (Online).

<http://www.goldsmith.ac.th/story.htm>, 12 มีนาคม 2552.

กิดานันท์ มะลิทอง. 2536. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กิติมา ปรีดีลภ. 2532. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร:

อักษราพัฒนา.

กรมอาชีวศึกษา. 2538. การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี. กรุงเทพมหานคร: กองวิทยาลัยเทคนิค.

กรมการจัดหางาน. 2552. สถานการณ์การว่างงาน การเลิกจ้าง และความต้องการแรงงาน.

(Online). http://115.31.137.7/lmi/file/free_job.

จิตตชา นิลคำ. 2542. ปัญหาในการเรียนปริญญาตรีของนิสิตภาคสมทบ หลักสูตรการ
บริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ทิสนา แจมมณี. 2552. ศาสตร์การสอน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธวัช ศรีเพ็ชรพันธุ์. 2552. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ, กาญจนาภิเษกวิทยาลัย ช่างทองหลวง.

สัมภาษณ์, 6 มีนาคม 2552.

ธำรง บัวศรี. 2542. ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: บริษัทธนรัช
การพิมพ์ จำกัด.

นิรมล ศตวุฒิ. 2543. การพัฒนาหลักสูตร. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นิลวรรณ อมรปิยะพงศ์. 2544. ปัญหาการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขาธุรกิจ
ค้าปลีก วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม. สารนิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาธุรกิจศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บุญธรรม กิจปรีดาสุทธิ. 2535. การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร:
บี แอนด์ บี พับลิเคชั่น.

บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2541. การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ประเวศ วะสี. 2537. ยุทธศาสตร์ทางปัญญาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิภูมิปัญญา ร่วมกับ
สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย.

ปรีดี เกตุทอง. 2543. ความคิดเห็นของครูฝึกที่มีศักยภาพในการปฏิบัติงานของนักเรียนระบบ
ทวิภาคี สาขาวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคตรัง. รายงานการวิจัย. ตรัง: วิทยาลัยเทคนิค
ตรัง.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2542. การจัดและการบริหารอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.

พิพัฒน์ บุญญาสัย. 2533. การพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชนใน
การจัดการอาชีวศึกษาสาขาพาณิชยกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน.
กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยพาณิชยการบางนา.

เพ็ญแข แสงแก้ว. 2538. การวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มาลี ทักษะกรวงศ์. 2541. **ความคิดเห็นของนักเรียนช่างอุตสาหกรรมที่มีต่อการเรียนการสอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยเทคนิค.** ปรินญาณิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่, มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ยศ ทรัพย์เย็น. 2537. **วิธีการสอนวิชาธุรกิจพื้นฐาน.** กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รัฐกรณ์ คิดการ. 2543. **เทคโนโลยีการศึกษา.** ราชบุรี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ หมู่บ้านจอมบึง.

รุ่ง แก้วแดง. 2540. **พฤติกรรมการศึกษาไทย.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.

วิชัย ตันศิริ. 2539. **โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต: แนวคิดและบทวิเคราะห์.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมาคมผู้ค้าอัญมณีไทยและเครื่องประดับ. 2552. **ระบบข้อมูลผู้ประกอบการอัญมณีที่ได้รับการ ยกเว้นภาษี (Online).** <http://www.rd.go.th/gew/report.htm>, 7 มีนาคม 2552.

สงกรานต์ โพธิ์กรมย์. 2545. **การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี แผนกวิชา ช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี.** สารนิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมบูรณ์ สงวนญาติ. 2534. **เทคโนโลยีการเรียนการสอน.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.

ลีปนันท เกตุทัต. 2543. **แผนการศึกษา ศาสนา ศิลป และวัฒนธรรมแห่งชาติ: ปรัชญาหลัก กรอบความคิดและเจตนารมณ์.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

สุพัฒน์ ศรีสัมฤทธิ์. 2545. ความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ในวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงครามที่มีต่อการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. สารนิพนธ์
การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุมน อมรวิวัฒน์. 2533. สมบัติทิพย์ของการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

สุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ. 2544. เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร: ดวงกมลสมัย.

เสนห์ ศรีวิลัย. 2545. ความคิดเห็นของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมที่มีต่อการศึกษาระบบทวิภาคี
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี. สารนิพนธ์
การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช
2542 (ปรับปรุง 2545). กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.

_____. 2551. พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2545. สรุปรายงานการประเมินผลการดำเนินงาน
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีประจำปีงบประมาณ 2545. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

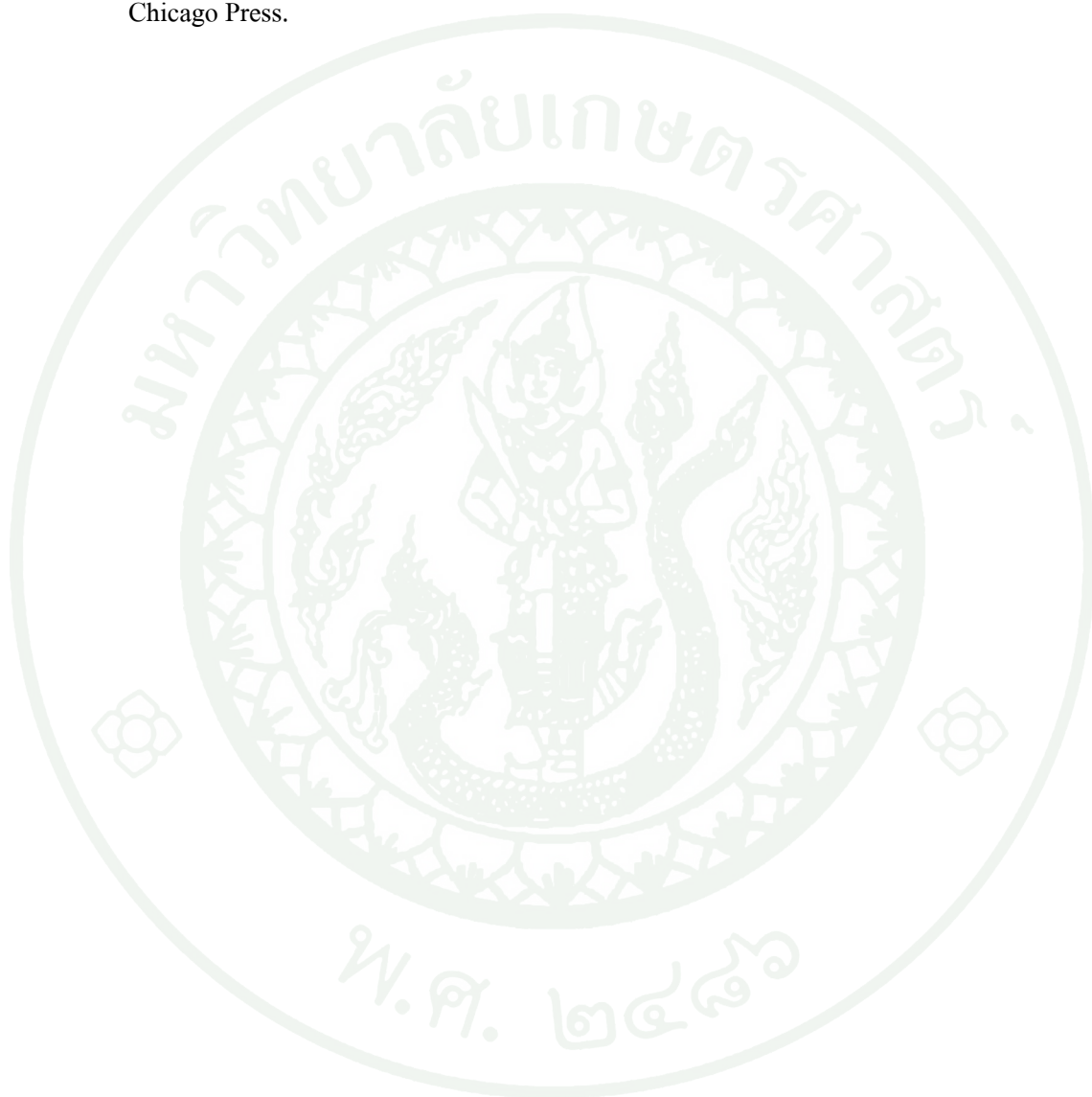
อารีย์ ขุนจิต. 2545. ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแผนการเรียนพาณิชยกรรม
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพุทธจักรวิทยา. สารนิพนธ์
การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐกิจศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เอกศักดิ์ บุตรลับ. 2537. ครูและการสอน. เพชรบุรี: คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.

Carroll, J.B. 1963. A model of school learning. Teacher College Record, 65, 723-733.

Klausmeier, H.J. and R.E. Ripple. 1971. **Learning and human abilities: Educational psychology (3rd ed.)**. New York: Harper & Row.

Tyler, R.W. 1950. **Basic principles of curriculum and instruction**. Chicago: University of Chicago Press.

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ดร.วสันต์ ทองไทย
สถานที่ทำงาน สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. คุณ สำราญ หงษ์กลาง
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน วิทยาลัยเทคนิคสุรนารี
3. คุณ สุจิตรา ศิโรคม
ตำแหน่ง ผู้จัดการส่วนชุบ
สถานที่ทำงาน บริษัทเพรนต์้าจิ๋วเวิลด์ จำกัด (มหาชน) สาขานครราชสีมา

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 0-2579-7143 ภายใน 1825

ที่ ศธ 0513.10907/

วันที่ 25 มกราคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.วสันต์ ทองไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 3 ชุด

ด้วย นางพัชรนันท์ บุญยโพธิ์วัฒน์ นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
3. ดร.สมภพ สุวรรณรัฐ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิจัยดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา เพื่อให้มีความสอดคล้องความถูกต้องและสมบูรณ์ตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ภาควิชาฯพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัดผลและประเมินผลโดยตรงเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อให้คำแนะนำข้อเสนอแนะแก่นิสิตได้แก้ไขปรับปรุงให้มีความถูกต้อง และความสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-579-7143 ต่อ 261,262

โทรสาร 02-579-0203

ศร 0513.109/

(สำเนา) ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

25 มกราคม 2553

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี (คุณ สำราญ หงษ์กลาง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 3 ชุด

ด้วย นางพัชรนันท์ บุญยโพธิ์วัฒน์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับ อัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
3. ดร.สมภพ สุวรรณรัฐ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิจัยดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา เพื่อให้มีความสอดคล้องความถูกต้องและสมบูรณ์ ตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ภาควิชาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านกระบวนการเรียนรู้โดยตรงเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ แก่นิสิตได้แก้ไขปรับปรุงให้มี ความถูกต้องและความสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-579-7143 ต่อ 261,262

โทรสาร 02-579-0203

ที่ ศธ 0513.109/

(สำเนา)

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

25 มกราคม 2553

เรื่อง ขอรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คุณ สุจิตรา ศิโรตม์ ผู้จัดการส่วนชุมชน บริษัทแพรรด้าจีเวลลี่จำกัด (มหาชน)

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 3 ชุด

ด้วย นางพัชรนันท์ บุญยโพธิ์วัฒน์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัด การเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับ อัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
3. ดร.สมภพ สุวรรณรัฐ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิจัยดังกล่าว นิสิตจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหา เพื่อให้มีความสอดคล้องความถูกต้องและสมบูรณ์ ตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป ภาควิชาพิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านกระบวนการเรียนรู้โดยตรงเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ แก่นิสิตได้แก้ไขปรับปรุงให้มี ความถูกต้องและความสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-579-7143 ต่อ 261,262

โทรสาร 02-579-0203

ที่ ศธ 0513.109/

(สำเนา)

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

1 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 3 ชุด

ด้วย นางพัชรนันท์ บุญโพธิวัฒน์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัด การเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับ อัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
3. ดร.สมภพ สุวรรณรัฐ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนและผู้เรียนระดับชั้น ปวช.1-3 ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการตอบแบบสอบถาม ภาควิชาฯจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นางพัชรนันท์ บุญโพธิวัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ กาญจนภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง จ.นครปฐม และวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี จ.นครราชสีมา ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำมาประกอบการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล)

ภาควิชาอาชีวศึกษา

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-579-7143 ต่อ 261,262

โทรสาร 02-579-0203

ที่ ศธ 0513.109/

(สำเนา)

ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

5 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขออนุมัติโครงการในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพมหานคร

ด้วย นางพัชรนันท์ บุญโพธิ์วัฒน์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัด การเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับ อัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
3. ดร.สมภพ สุวรรณรัฐ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้เรียนระดับชั้น ปวช.1-3 ของวิทยาลัยฯ ท่าน โดยการตอบแบบสอบถาม ภาควิชาฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ นางพัชรนันท์ บุญโพธิ์วัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำมาประกอบการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-579-7143 ต่อ 261,262

โทรสาร 02-579-0203

ที่ ศธ 0513.109/

(สำเนา) ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

5 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการกาญจนาภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง

ด้วย นางพัชรนันท์ บุญโพธิ์วัฒน์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัด การเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับ อัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
3. ดร.สมภพ สุวรรณรัฐ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้เรียนระดับชั้น ปวช.1-3 ของวิทยาลัยฯ ท่าน โดยการตอบแบบสอบถาม ภาควิชาฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ นางพัชรนันท์ บุญโพธิ์วัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อนำข้อมูลที่ได้ มาประกอบการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-579-7143 ต่อ 261,262

โทรสาร 02-579-0203

ที่ ศธ 0513.109/

(สำเนา) ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

5 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี

ด้วย นางพัชรนันท์ บุญยโพธิ์วัฒน์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัด การเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับ อัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา” ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ดร.จินตนา กาญจนวิสุทธิ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
3. ดร.สมภพ สุวรรณรัฐ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้เรียนระดับชั้น ปวช.1-3 ของวิทยาลัยฯ ท่าน โดยการตอบแบบสอบถาม ภาควิชาฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ นางพัชรนันท์ บุญยโพธิ์วัฒน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อนำข้อมูลที่ได้ มาประกอบการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วยและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ จิวเจริญสกุล)

หัวหน้าภาควิชาอาชีวศึกษา

ภาควิชาอาชีวศึกษา

โทร.02-579-7143 ต่อ 261,262

โทรสาร 02-579-0203

รายชื่อสถานประกอบการที่ใช้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

1. บริษัท แพรนด้า จิวเวลรี่ จำกัด (มหาชน)
2. บริษัท เอสโก้ เ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด
3. บริษัท ภัคดี แฟคทอรี จำกัด
4. บริษัท บิวตี้เจมส์ แฟคทอรี จำกัด
5. บริษัท พร็อพเพอร์ตี้สโตน จำกัด

แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร

เรื่อง การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี
ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานประกอบการ
ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัย
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
สาขางานเครื่องประดับอัญมณี

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หรือเติมคำในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง อายุปี (นับอายุเต็ม)

2. วุฒิการศึกษา

() คำว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

() ปริญญาโท

() ปริญญาเอก

3. สถานภาพสมรส

() โสด () สมรส

() หย่าร้าง () แยกกันอยู่

() อื่นๆ โปรดระบุ

4. สถานภาพในการทำงาน

() ผู้บริหารในสถานศึกษา () หัวหน้างาน

() ผู้บริหารในสถานประกอบการ () ผู้ควบคุมครูฝึก

() อื่นๆ โปรดระบุ

5. ประสบการณ์บริหารงาน/สถานศึกษา..... ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางาน
เครื่องประดับอัญมณี

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ตามความเป็นจริง

ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัด การเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
ด้านหลักสูตร						
1	เนื้อหาของหลักสูตรมีความ เหมาะสม					
2	ระยะเวลาในการเรียนการสอน เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่กำหนด					
3	การเน้นภาคปฏิบัติทำให้ผู้เรียนเกิด ทักษะในการปฏิบัติงานได้จริง					
4	เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้อง กับการทำงานจริงของผู้เรียน					
5	ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนใน หลักสูตรไปประกอบอาชีพได้					
6	หลักสูตรเป็นไปตามความต้องการ ของสถานประกอบการ					
7	หลักสูตรสอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน					

ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการ เรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ☐ สถานศึกษา ☐ สถานประกอบการ						
1	มีสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา					
2	มีอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย					
3	มีอุปกรณ์การสอนพอเพียงกับผู้เรียน					
4	มีวัสดุฝึกพอเพียงกับการเรียนการสอน					
5	เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในสภาพดีใช้งานได้					
ด้านการวัดและประเมินผล ☐ สถานศึกษา ☐ สถานประกอบการ						
1	การวัดผลมีความเหมาะสม					
2	การวัดผลมีความยุติธรรม					
3	ข้อสอบครอบคลุมเนื้อหาวิชา					
4	การประเมินผลมีความโปร่งใส					
5	เกณฑ์การวัดและการประเมินผลมีความชัดเจน					
6	ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
7	ครูประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์					

ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัด การเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
ด้านสถานประกอบการ						
1	มีการจัดอาคารสถานที่อย่างเป็น ระบบ					
2	มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน					
3	มีการจัดระบบความปลอดภัยใน การทำงาน					
4	มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ					
5	มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการทำงาน					
6	มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการใช้ อุปกรณ์การฝึกที่ปลอดภัย					
7	มีอุปกรณ์ทันสมัย					
8	มีอุปกรณ์พอเพียงต่อการฝึก ปฏิบัติงาน					
9	มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ ฝึกปฏิบัติเป็นประจำ					
10	ผู้เรียนได้ค่าตอบแทนจากการ ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม					
11	มีการจัดสวัสดิการให้ผู้เรียนอย่าง เหมาะสม					
12	มีคุณค่าต่อการเรียนรู้					

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับครูผู้สอนและครูฝึก

เรื่อง การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี
ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณีของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนและครูฝึก

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
สาขางานเครื่องประดับอัญมณี

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครูผู้สอนและครูฝึก

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หรือเติมคำในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง อายุปี (นับอายุเต็ม)

2. วุฒิการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

() ปริญญาโท

() ปริญญาเอก

3. สถานภาพสมรส

() โสด () สมรส

() หย่าร้าง () แยกกันอยู่

() อื่นๆโปรดระบุ

4. สถานภาพในการทำงาน () ครูผู้สอน () ครูฝึก

5. ประสบการณ์ในการทำงานจำนวน.....ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขางาน
เครื่องประดับอัญมณี

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ตามความเป็นจริง

ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านหลักสูตร						
1	เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสม					
2	ระยะเวลาในการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่กำหนด					
3	การเน้นภาคปฏิบัติทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติงานได้จริง					
4	เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับการทำงานจริงของผู้เรียน					
5	ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนในหลักสูตรไปประกอบอาชีพได้					
6	หลักสูตรเป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการ					
7	หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน					

ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัด การเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
ด้านผู้เรียน						
1	ผู้เรียนมีความตรงต่อเวลาในการ เข้าเรียน					
2	ผู้เรียนมีความตรงต่อเวลาในการ เข้าทำงาน					
3	ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานทางอาชีพ					
4	ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานใน การปฏิบัติงาน					
5	ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้ เครื่องมืออย่างปลอดภัย					
6	ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในการทำงาน					
7	ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่					
8	ผู้เรียนมีความขยันอดทน					
9	ผู้เรียนมีความประณีตในการทำงาน					
10	ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์สามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
11	ผู้เรียนปฏิบัติตามกฏระเบียบ ของสถานศึกษา					
12	ผู้เรียนมีความรักต่อหน่วยงาน					
13	ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ					
14	ผู้เรียนสามารถทำงานได้จริง					
15	ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไป ประกอบอาชีพได้					
16	ผู้เรียนสามารถพัฒนางานอาชีพได้					

ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการ เรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน ☐ สถานศึกษา ☐ สถานประกอบการ						
1	มีสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา					
2	มีอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย					
3	มีอุปกรณ์การสอนพอเพียงกับผู้เรียน					
4	มีวัสดุฝึกพอเพียงกับการเรียนการสอน					
5	เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในสภาพดีใช้งานได้					
ด้านการวัดและประเมินผล ☐ สถานศึกษา ☐ สถานประกอบการ						
1	การวัดผลมีความเหมาะสม					
2	การวัดผลมีความยุติธรรม					
3	ข้อสอบครอบคลุมเนื้อหาวิชา					
4	การประเมินผลมีความโปร่งใส					
5	เกณฑ์การวัดและการประเมินผลมีความชัดเจน					
6	ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย					
7	ครูประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์					

ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัด การเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
ด้านสถานประกอบการ						
1	มีการจัดอาคารสถานที่ อย่างเป็นระบบ					
2	มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน					
3	มีการจัดระบบความปลอดภัย ในการทำงาน					
4	มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ					
5	มีการกำหนดข้อปฏิบัติ ในการทำงาน					
6	มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการใช้ อุปกรณ์การฝึกที่ปลอดภัย					
7	มีอุปกรณ์ทันสมัย					
8	มีอุปกรณ์พอเพียง ต่อการฝึกปฏิบัติงาน					
9	มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ ฝึกปฏิบัติเป็นประจำ					
10	ผู้เรียนได้ค่าตอบแทนจาก การปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม					
11	มีการจัดสวัสดิการให้ผู้เรียน อย่างเหมาะสม					
12	มีคุณค่าต่อการเรียนรู้					

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

แบบสอบถามชุดที่ 3 สำหรับผู้เรียน
เรื่อง การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขางานเครื่องประดับอัญมณี
ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
 สาขางานเครื่องประดับอัญมณี

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หรือเติมคำในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง อายุปี (นับอายุเต็ม)

2. คะแนนเฉลี่ยสะสม

3. อาชีพของบิดา

() รับราชการ () รับจ้าง
 () ธุรกิจส่วนตัว () พนักงานบริษัท
 () เกษตรกรรม () อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. อาชีพของมารดา

() รับราชการ () รับจ้าง
 () ธุรกิจส่วนตัว () พนักงานบริษัท
 () เกษตรกรรม () อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. สถานภาพของบิดา – มารดา

() อยู่ด้วยกัน () แยกกันอยู่
 () บิดาเสียชีวิต () มารดาเสียชีวิต
 () อื่นๆ โปรดระบุ

6. ผู้ปกครองของผู้เรียน คือ

() บิดา () มารดา
 () ญาติ โปรดระบุ..... () อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. จำนวนสมาชิกของครอบครัวคน

8. เหตุผลที่ผู้เรียนเข้าศึกษาในระบบทวิภาคี.....

9. ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา มารดา และผู้ปกครอง

ระดับการศึกษา	ประถม ศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	อนุ ปริญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
บิดา							
มารดา							
ผู้ปกครอง							

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี
 สาขางานเครื่องประดับอัญมณี

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ตามความเป็นจริง

ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านหลักสูตร						
1	เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสม					
2	ระยะเวลาในการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่กำหนด					
3	การเน้นภาคปฏิบัติทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติงานได้จริง					
4	เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับการทำงานจริงของผู้เรียน					
5	ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนในหลักสูตรไปประกอบอาชีพได้					

ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
6	หลักสูตรเป็นความต้องการของสถานประกอบการ					
7	หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน					
ด้านครูผู้สอน (ที่สถานศึกษา)						
1	ครูมีความรู้ตามเนื้อหาวิชาที่สอน					
2	ครูมีเอกสารประกอบการสอน					
3	ครูใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
4	ครูมีการถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน					
5	ครูสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน					
6	ครูมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน					
7	ครูมีการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
8	ครูมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา					
9	ครูสร้างบรรยากาศการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน					
10	ครูมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการสอน					
11	ครูมีประสบการณ์ตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอน					

ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัด การเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
12	ครูมีความชำนาญคล่องแคล่วใน การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน					
13	ครูมีความสนใจเอาใจใส่ผู้เรียนเป็น อย่างดี					
14	ครูประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ ผู้เรียน					
ด้านครูฝึก (ที่สถานประกอบการ)						
1	ครูมีความรู้ตามเนื้อหาวิชาที่สอน					
2	ครูมีคู่มือการฝึกปฏิบัติงาน					
3	ครูใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชา					
4	ครูมีการถ่ายทอดความรู้อย่างเป็น ลำดับขั้นตอน					
5	ครูสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน					
6	ครูมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมา ใช้กับการเรียนการสอน					
7	ครูมีการสอนแบบเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ					
8	ครูมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ในการแก้ปัญหา					
9	ครูสร้างบรรยากาศการสอนเพื่อให้ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการ ฝึกปฏิบัติงาน					
10	ครูมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการฝึกปฏิบัติงาน					

ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัด การเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
11	ครูมีความชำนาญในสาขางาน เครื่องประดับอัญมณี					
12	ครูมีความชำนาญคล่องแคล่วใน การใช้อุปกรณ์การสอน					
13	ครูมีความสนใจเอาใจใส่ผู้เรียน เป็นอย่างดี					
14	ครูประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ ผู้เรียน					

ข้อ ที่	ความคิดเห็นที่มีต่อ การจัดการเรียน การสอน	สถานศึกษา					สถานประกอบการ				
		ระดับความคิดเห็น					ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
ด้านสื่อและอุปกรณ์การสอน											
1	มีสื่อการสอนที่ เหมาะสมกับเนื้อหา										
2	มีอุปกรณ์การสอนที่ ทันสมัย										
3	มีอุปกรณ์การสอน พอเพียงกับผู้เรียน										
4	มีวัสดุฝึกพอเพียง กับการเรียนการ สอน										
5	เครื่องมือที่ใช้ใน การเรียนการสอน อยู่ในสภาพดีใช้งาน ได้										

ข้อ ที่	ความคิดเห็นที่มีต่อ	สถานศึกษา					สถานประกอบการ				
	การจัดการเรียน การสอน	ระดับความคิดเห็น					ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล											
1	การวัดผลมีความ เหมาะสม										
2	การวัดผลมีความ ยุติธรรม										
3	ข้อสอบครอบคลุม เนื้อหาวิชา										
4	การประเมินผลมี ความโปร่งใส										
5	เกณฑ์การวัดและการ ประเมินผลมีความ ชัดเจน										
6	ครูใช้วิธีการวัดและ ประเมินผลที่ หลากหลาย										
7	ครูประเมินผลได้ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์										

ข้อที่	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัด การเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
ด้านสถานประกอบการ						
1	มีการจัดอาคารสถานที่อย่าง เป็นระบบ					
2	มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน					
3	มีการจัดระบบความปลอดภัย ในการทำงาน					
4	มีการบริหารงานอย่างเป็น ระบบ					
5	มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการ ทำงาน					
6	มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการ ใช้อุปกรณ์การฝึกที่ปลอดภัย					
7	มีอุปกรณ์ทันสมัย					
8	มีอุปกรณ์พอเพียงต่อการฝึก ปฏิบัติงาน					
9	มีการมอบหมายงานให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติเป็นประจำ					
10	ผู้เรียนได้ค่าตอบแทนจากการ ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม					
11	มีการจัดสวัสดิการให้ผู้เรียน อย่างเหมาะสม					
12	มีคุณค่าต่อการเรียนรู้					

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	นาง พชรนันท์ บุญยโพธิวัฒน์
วัน เดือน ปี ที่เกิด	19 พฤศจิกายน 2503
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	การศึกษาศาสตรบัณฑิต (คณิตศาสตร์- อังกฤษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	หัวหน้าแผนกวิชาสามัญ-สัมพันธ์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยเทคนิคสุรนารี อ.โชคชัย จ. นครราชสีมา